

INŠTITUT RS ZA SOCIALNO VARSTVO
social protection institute of republic of slovenia

Univerza v Ljubljani
Fakulteta *za socialno delo*

**Zunanje evalvacije javnih socialnovarstvenih programov:
Poročilo o zunanji evalvaciji programov za specializirane
terapevtske programe psihosocialne pomoči otrokom,
odraslim ali družinam, ki so namenjeni razreševanju
medsebojnih osebnostnih problemov**

PRILOGA

V Ljubljani, december 2011

KAZALO

I. Zakonski in družinski inštitut: Terapevtska pomoč pri čustvenem, fizičnem in spolnem nasilju	3
1. <i>PODATKI O PROGRAMU</i>	3
2. <i>VIRI PROGRAMOV (iz poročila za obdobje 1. 1. 2011 – 30. 6. 2011)</i>	4
3. <i>POSTOPKI V PROGRAMIH</i>	7
4. <i>CILJI PROGRAMOV</i>	9
5. <i>TEŽAVE V ORGANIZACIJAH</i>	27
6. <i>POVZETEK IN GLAVNE UGOTOVITVE</i>	28
7. <i>ANALIZA VPRAŠALNIKOV</i>	29
II. Frančiškanski družinski inštitut: Terapevtska pomoč pri čustvenem, fizičnem in spolnem nasilju	37
1. <i>PODATKI O PROGRAMU</i>	37
2. <i>VIRI PROGRAMOV (iz poročila za obdobje 1. 1. 2011 – 30. 6. 2011)</i>	37
3. <i>POSTOPKI V PROGRAMIH</i>	41
4. <i>CILJI PROGRAMOV</i>	42
5. <i>TEŽAVE V ORGANIZACIJAH</i>	44
6. <i>POVZETEK IN GLAVNE UGOTOVITVE</i>	45
7. <i>ANALIZA VPRAŠALNIKOV</i>	46
III. Ocenjevalne lestvice	54
1. <i>OCENJEVALNE LESTVICE ZA SPLOŠEN DEL, ZA PRIMERNOST KADROV TER PRIMERNOST POSTOPKOV</i>	54
2. <i>OCENJEVALNE LESTVICE ZA PRIMERNOST IZVAJANJA PROGRAMA (KRITERIJI)</i>	56

I. Zakonski in družinski inštitut: Terapevtska pomoč pri čustvenem, fizičnem in spolnem nasilju

Podatki o programu (osnovni opis), podatki o finančnih virih in odhodkih ter podatki o postopkih se nanašajo na obdobje od 1. 1. 2011 – 30. 6. 2011. Podatki, ki jih zbiramo z vprašalniki za uporabnike, se nanašajo na tiste uporabnike, ki so bili v program vključeni kadarkoli med 1. 1. 2011 in 30. 6. 2011.

1. *PODATKI O PROGRAMU*

1.1. Naziv organizacije: Zakonski in družinski inštitut

1.2. Naslov, št. pošte in kraj: Ulica talcev 2, 8000 Novo mesto

1.3. Socialnovarstveni program: Terapevtska pomoč pri čustvenem, fizičnem in spolnem nasilju

1.4. Razpisno področje: JSVP 8

1.5. Pravnoorganizacijska oblika: zavod

1.6. Odgovorna oseba v organizaciji: Matjaž Kramar

1.7. Strokovni vodja/odgovorni nosilec programa: Melita Kramar

1.8. Začetek izvajanja programa – mesec in leto: junij 2006

2. VIRI PROGRAMOV (iz poročila za obdobje 1. 1. 2011 – 30. 6. 2011)

2.1. Viri financiranja oziroma vsi sofinancerji programa, odobrena sredstva za izvajanje programa v letu 2011 ter višina sredstev prejetih za to obdobje:

Prihodki programa*		
	Vsa prejeta sredstva po sklenjenih pogodbah	
Sofinancer programa	EUR	%
MDDSZ	18.410,88	67,46
občina...	3.350,00	12,27
donacije	1.625,00	5,95
FIHO	0	0
ZRSZ	0	0
drugi proračunski viri (navedite)	0	0
članarine	0	0
drugi viri (navedite)	3.905,40	14,31
SKUPAJ	27.291,28	100

*Prosimo izpolnite vse podatke na dve decimalki natančno.

2.2. Vsi odhodki programa v obdobju od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011: V prva dva stolpca vnesemo vse odhodke (znesek, odstotek); v druga dva pa tiste, ki so kriti iz sredstev javnega razpisa za sofinanciranje programov socialnega varstva v letu 2011, ki so jih prejeli od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011:

ODHODKI PROGRAMA	Znesek v EUR skupaj	%	Znesek v EUR od MDDSZ	%
Stroški materiala skupaj	378,77	1,41	0	0
od tega				
– energija (osvetlitev in ogrevanje prostorov)	234,74	0,87	0	0
– stroški drugega materiala	144,03	0,54	0	0
Stroški storitev skupaj	6.275,49	23,32	0	0
od tega				
– najemnina lokacija 1	1.812,00	6,73	0	0
– najemnina lokacija 2	0	0	0	0
– prevozní stroški, telefonski stroški	261,55	0,97	0	0
– povračila stroškov zaposlenim	1.128,11	4,19	0	0
– stroški storitev fizičnih oseb (pogodbe)	0	0	0	0
– stroški drugih storitev	3.073,83	11,42	0	0
Stroški dela – skupaj	19.970,41	74,20	19.680,78	100,00
od tega				
– plače zaposlenih	17.311,27	64,32	17.061,81	86,69
– prejemki, ki imajo naravo plač (regres za letni dopust, jubilejne nagrade, 13. plača,...)	0	0	0	0
ostale finančne nagrade	0	0	0	0
prevoz na delo, stroški prehrane	0	0	0	0
– delodajalčeve dajatve za socialno varnost	2.659,14	9,88	2.618,97	13,31
Stroški povezani z delom prostovoljcev – skupaj	0	0	0	0

ODHODKI PROGRAMA	Znesek v EUR skupaj	%	Znesek v EUR od MDDSZ	%
Od tega:				
– nagrade	0	0	0	0
– potni stroški	0	0	0	0
– drugo	0	0	0	0
Amortizacijski stroški	280,03	1,04	0	0
Drugi stroški	9,4	0,03	0	0
SKUPAJ VSI ODHODKI	26.914,10	100	19.680,78	100

*Prosimo izpolnite vse podatke na dve decimalki natančno in prosimo ne pozabite izpolniti tudi vmesne odstotke na dve decimalki natančno.

Preostanek sredstev v programu po poročanju izvajalcev je 377,18 EUR.

2.3. Kadrovski viri

a. Izvajalci programa

(Predstavimo število zaposlenih za nedoločen in določen čas na dan 30. 6. 2011; v stolpcu 's strok. izpitom' vnesemo število tistih, ki imajo strokovni izpit na področju socialnega varstva.)

	Zaposleni s polnim delovnim časom		Zaposleni s krajšim delovnim časom		Zaposleni preko javnih del*	Skupaj
	s strok. izpitom	brez strok. izpita	s strok. izpitom	brez strok. izpita		
z VIII. stopnjo ali več	0	0	0	0	0	0
s VII. stopnjo	1	0	0	0	0	1
s VI. stopnjo	0	0	0	0	0	0
s V. stopnjo ali manj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	1	0	0	0	0	1

*Ne glede na dolžino delovnega časa. Prosimo vpišite pod tabelo, če ima kateri javni delavec strokovni izpit po 69. členu ZSV.

b. Izvajalci programa: predstavimo število drugih plačanih izvajalcev in prostovoljcev v obdobju od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011, vsak se šteje samo enkrat

	Število različnih izvajalcev	Število opravljenih ur	Število opravljenih storitev*
drugi plačani izvajalci**	5 (supervizorji in računovodstvo)	22,40 (supervizorji)	6 (računovodstvo)
prostovoljci	4	1.030,36	/

* Ti podatki se nanašajo na tiste storitve drugih plačanih izvajalcev, ki niso plačane po urah ampak po storitvi.

** Drugi plačani izvajalci so npr. supervizorji, delavci v zunanjih računovodskih servisih.

/ - ni podatka

c. Financiranje kadra s strani MDDSZ (MDDSZ financira naslednje vrste in št. kadrov....)

Vrsta kadrov	Št. financiranih zaposlitev po pogodbi z MDDSZ
strokovni vodja	1
strokovni delavec	0
laični delavec s VI. in VII. stopnjo izobrazbe	0
laični delavec z do vključno V. stopnjo izobrazbe	0

d. Ustreznost kadra glede na financiranje (Preverimo, ali v programu res dela toliko kadra in take vrste kader, za katerega s pogodbo MDDSZ zagotavlja financiranje).

V programu je zaposlen ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ, ki financira enega strokovnega vodjo z ustrežno visoko stopnjo izobrazbe.

2.4. Uporabniki

a. Podatki o uporabnikih (nanašajo se na obdobje od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011)

Skupno število različnih uporabnikov (en uporabnik se šteje samo enkrat)	125
– od tega rednih uporabnikov	95
– od tega občasnih uporabnikov	30
Povprečno število uporabnikov na mesec	55,83
Kapaciteta programa (število razpoložljivih postelj*)	/

* Izpolnjujejo samo izvajalci tistih programov, ki uporabnikom nudijo nastanitve oz. prenočitve.

Podatki v spodnji preglednici se nanašajo na obdobje od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011

Mesec	Skupaj število vključenih uporabnikov	Število vključenih uporabnikov pod 18 let	Vsi uporabniki: Povprečno število ur aktivne* vključenosti enega uporabnika na mesec	Uporabniki pod 18 let: Povprečno število ur aktivne* vključenosti enega uporabnika na mesec
januar	48	1	4,12	4,60
februar	51	2	3,64	2,16
marec	60	6	3,68	3,86
april	55	7	3,79	2,83
maj	53	10	4,62	3,04
junij	68	8	2,93	1,79
Povprečno število na mesec**	55,83	5,67	3,80	3,05

*Aktivna vključenost pomeni, da je uporabnik aktivno vključen v dejavnosti programa. To pomeni, da pri programih, ki uporabnikom nudijo bivanje, ne vpisujemo 720 ur na mesec, ampak število ur aktivne vključenosti uporabnika v program na mesec.

**Prosimo izpolnite vse podatke na dve decimalki natančno.

b. Povprečno število nočitev na mesec (izpolnijo samo izvajalci programov, ki uporabnikom nudijo nastanitve oz. prenočitve, npr. materinski domovi, stanovanjske skupine, zavetišča,...): v programu ne nudijo nočitev.

c. Ciljna skupina uporabnikov (značilnosti uporabnikov, ki jim je **namenjen** program):

- po spolu: moškimi in ženskam;
- po starostnih skupinah (do pod 18 let; 18 do pod 65; 65 in več): ni omejitev;
- glede na problem(e), ki ga/jih imajo: žrtvam različnih oblik nasilja – čustvenega, psihičnega, fizičnega, spolnega, v preteklosti ali sedanjosti;
- družinske razmere in socialno omrežje (zakonski stan, partnerstvo, odnosi s sorodniki, prijatelji, znanci,...): v različnih družinskih razmerah;
- druge pomembne značilnosti: ni omejitev.

d. Populacija, ki je bila v letu 2011 **vključena** v program:

- po spolu: približno 77 % žensk in 23 % moških;
- po starostnih skupinah (do pod 18 let; 18 do pod 65; 65 in več): glede na znane podatke - do 20 leta približno 13,60 %, od 20 – 60 let približno 84,60 % in nad 60 let 1,80 %;

- glede na problem(e), ki ga/jih imajo: vključeni uporabniki so bili žrtve različnih oblik nasilja – čustvenega, psihičnega, fizičnega, spolnega; nekaterim uporabnikom se dogaja nasilje v trenutni situaciji, v sedanjih odnosih in zahteva takojšnjo prekinitvev, nekateri uporabniki pa so bili žrtev nasilja v preteklosti in ta preteklost z elementi nasilja vpliva na njegovo/njeno delovanje in odnose v sedanjosti; veliko je bilo vključenih žensk, ki so bile v varni hiši ter uporabnikov, ki se soočajo z akutnim nasiljem;
- družinske razmere in socialno omrežje (zakonski stan, partnerstvo, odnosi s sorodniki, prijatelji, znanci,...): po znanih podatkih približno 49 % zaposlenih, 20 % brezposelnih, 4 % dijakov ali študentov, 4 % upokojujencev in 23 % nerazporejenih in 47 % poročenih oz v partnerskem odnosu, 12 % ločenih, 10 % samskih 1 % vdovcev 30 % nerazporejenih; večina živi v težkih finančnih pogojih z minimalnimi prihodki, težave s katerimi se vključujejo v program se odražajo tudi na področju dela, družinskih razmer in družabnega življenja;
- druge pomembne značilnosti: /.

e. Vključenost načrtovane populacije v program (primerjavo med načrtovano in dejansko vključeno populacijo naredimo na podlagi opisa načrtovane populacije, kot jo pripravijo izvajalci programov in analize demografskih podatkov, podatkov o socialnem omrežju in družinskih razmerah iz vprašalnikov, o pomanjkljivostih se pogovorimo ob obisku).

V program je bila v obarvanem obdobju vključena ciljna skupina uporabnikov.

3. POSTOPKI V PROGRAMIH

a. Predstavite tiste postopke, ki so v programu opredeljeni kot specifični (navedite postopke in morebitne opise, razlage).

Specifični postopki so:

Specifičen postopek v programu je eden in predstavljanja – predavanja. Predavanja so namenjena širši javnosti in vključujejo vsebine na tematiko nasilja v medosebnih odnosih z namenom ozaveščanja o problematiki in informiranjem o možnih oblikah pomoči. V večini imajo udeleženci tudi možnost aktivnega sodelovanja in izmenjati svoja mnenja.

b. V preglednici prikažemo ure uporabljenega časa (človek ure) za posamezen postopek oz. skupino postopkov v obdobju 1. 1. 2011 – 30. 6. 2011.*

Št. postopka	Ime postopka	Čas porabljen za postopek (človek-ure)**		Število izvajanj postopka v obdobju	Število vključenih uporabnikov
		ure	%		
1	Terapevtsko svetovanje po telefonu ali Internetu	10,60	0,78	48	34
2	Informativni telefonski razgovor	8,30	0,61	122	62
3	Enkratni terapevtski razgovor	19,75	1,46	25	25
4	Terapevtsko delo s posameznikom	193,20	14,25	250	31
5	Terapevtsko delo s parom	29,75	2,19	37	16
6	Terapevtsko delo z družino	35,70	2,63	42	29

Št. postopka	Ime postopka	Čas porabljen za postopek (človek–ure)**		Število izvajanj postopka v obdobju	Število vključenih uporabnikov
		ure	%		
7	Terapevtska skupina	39,75	2,93	23	14
8	Sodelovanje na multidisciplinarnem timu z uporabnikom	13,15	0,97	9	14
9	Sodelovanje z drugimi institucijami z uporabnikom	7,45	0,55	11	12
100–199	Specifični postopki	1,25	0,09	1	7
200–299	Strokovno delo	104,75	7,73	59	
300–399	Organizacijsko delo	433,90	32,01	405	
400–499	Druga dela	121,05	8,93	79	
500–599	Delo posredno za uporabnika	320,80	23,66	635	
600–699	Delo z anonimnimi uporabniki – storitve	16,30	1,20	14	
Skupaj		1.355,70	100	1.760	nu

*Podatke lahko dobite v bazi, kamor vpisujete opravljeno delo (postopke), levo izberite rubriko »obrazci«, pri »obrazcih« »poročila« in med »poročili« v sredinskem razdelku poročilo številka 8.

**Prosimo izpolnite vse podatke na dve decimalki natančno.

nu - Prejeli smo neustrezen podatek (posameznega uporabnika so šteli večkrat).

c. Skupen seštevek ur ter števila izvajanj postopkov za vse postopke od 1 – 99.

Št. postopka	Ime postopka	Čas porabljen za postopke (človek–ure)	Število izvajanj postopkov v obdobju	Število vključenih uporabnikov*
1–99	Skupni postopki skupaj	357,65	567	124

*Podatek lahko dobite v bazi, kamor vpisujete opravljeno delo (postopke), levo izberite rubriko »obrazci«, pri »obrazcih« izračune« in med »izračuni« zadnjega: »Število_vključenih_uporabnikov_mladoletnih_polnoletnih_na_obdobje1«.

d. Predstavite tiste postopke, ki jih v programu izvajate z anonimnimi uporabniki (storitve) (navedite postopke in morebitne opise, razlage in število izvajanj). Po potrebi dodajte nove vrstice v tabelo.*

Št. postopka	Ime postopka	Čas porabljen za postopke (človek–ure)	Število izvajanj postopkov v obdobju	Število vključenih uporabnikov (število izvedenih storitev)**
600	Informativni telefonski razgovor AN	0,05	1	1
601	Informiranje po e-pošti AN	1	2	2
602**	Informiranje in svetovanje Forum An	15,25	11	11

*Podatke lahko dobite v bazi, kamor vpisujete opravljeno delo (postopke), levo izberite rubriko »obrazci«, pri »obrazcih« »poročila« in med »poročili« v sredinskem razdelku poročilo številka 7.

**Ta podatek pri kategoriji postopkov 600-699 pomeni število izvedenih storitev in ne števila uporabnikov, saj je baza sprogramirana pri rubriki 600-699 na način, da šteje vsakega uporabnika po večkrat.

e. Interpretacija točk od »a« do »d«

V programu vodijo opravljanje postopkov. Izvajajo vse splošne postopke in en specifičen postopek, ki je ustrezno definiran. Tudi ostali postopki so korektno definirani.

Za postopke skupaj z uporabnikom (splošni postopki, specifični postopki in postopki z anonimnimi uporabniki) porabijo slabo tretjino časa (27,67 %), opravijo namreč veliko administrativnega dela in dela posredno za uporabnika. Sam konkreten podatek oz. delež za neposredno delo z uporabniki nakazuje, da je mogoče še nekaj malega prostora za

prerazporeditev dela v smeri neposrednega dela z uporabniki. Izvajalci programa sicer omenjajo, da se povečuje administrativno delo, ki ga vzame obravnava vlog za znižanje oz. oprostitev plačila za posamezne vključene uporabnike in priprava računov, ter tudi to, da je izvajalka in vodja programa hkrati v vlogi strokovne direktorice inštituta. Obenem pa so postopki, ki so posredno vezani na uporabnika, kamor sodijo predvsem supervizije in pisna refleksija terapevta o terapiji ali superviziji, zelo pomembni za konkretno delo z uporabnikom in so nujni spremljevalci k terapevtskemu delu, saj pomembno vplivajo na terapevtski proces in konkretno delo z prisotnim uporabnikom - delo, ki ga terapevt v ozadju dela za uporabnika, ampak se ga konkretno ne vidi, saj z uporabnikom konkretno v živo preživi npr. eno uro na teden, ob tem pa porabi za to uro še dodaten čas za priprave.

4. CILJI PROGRAMOV

a. Opredelitev ciljev programa (v alinejah)

V programu navajajo naslednje cilje:

Osnovni cilj programa je vključevanje ranljivih skupin prebivalstva, med katere sodijo (odrasle in mladoletne) žrtve čustvenega, fizičnega in/ali spolnega nasilja v terapevtsko pomoč.

V programu bolj specifično navajajo naslednje cilje:

- Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje);
- prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rablju dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine);
- prijava nasilja, pri čemer skušamo doseči strinjanje in sodelovanje žrtve - pomoč, podpora in spremljanje ob prijavi nasilja;
- vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces;
- večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja;
- omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostavitvi stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi);
- pomagati uporabnikom, da prekinijo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok);
- preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja);
- zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje);
- pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom;
- večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva ipd. in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino);
- vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi);

- soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram ipd. pri žrtvi);
- razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila);
- poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje);
- ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi);
- predelava bolečih travmatičnih posledic (soočenje s prikrajšanostjo in nastalo škodo, ki jo je povzročilo nasilje – npr. otroštvo brez lepih spominov, neprestana skrb, psihosomatske bolezni, stalen strah pred določenimi situacijami ipd.);
- informiranje javnosti in potencialnih uporabnikov o problematiki nasilja in možnih oblikah pomoči (npr. informacijsko gradivo – letaki, spletna stran in sodelovanje na forumih, objave v različnih medijih, predavanja, delavnice...).

b. Povezava s kriteriji za evalviranje (opisna ocena, ali so cilji programa 'pokriti' s kriteriji)

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
sprememba samopodobe	večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; pomagati uporabnikom, da prekinajo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi)</p>
<p>preoblikovanje odnosov v družini (razporeditev, sprejemanje odgovornosti znotraj odnosa)</p>	<p>Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje); prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rablju dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); prijava nasilja, pri čemer skušamo doseči strinjanje in sodelovanje žrtve - pomoč, podpora in spremljanje ob prijavi nasilja; vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces; večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostavitvi stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); pomagati uporabnikom, da prekinejo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi)</p>
<p>jasne vloge v družini, razmejitve, krepitev starševske vloge</p>	<p>prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rablju dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostavitvi stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); pomagati uporabnikom, da prekinijo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi)</p>
<p>poimenovanje, odkrivanje in prekinitev zlorab (fizične, čustvene, spolne)</p>	<p>Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje); prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rablju dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); prijava nasilja, pri čemer skušamo doseči strinjanje in sodelovanje žrtve - pomoč, podpora in spremljanje ob prijavi nasilja; vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces; večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih; spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; pomagati uporabnikom, da prekinejo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnja na novo pridobi v odnosu s terapevtom; vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi); predelava bolečih travmatičnih posledic (soočenje s prikrajšanostjo in nastalo škodo, ki jo je povzročilo nasilje – npr. otroštvo brez lepih spominov, neprestana skrb, psihosomatske bolezni, stalen strah pred določenimi situacijami); informiranje javnosti in potencialnih uporabnikov o problematiki nasilja in možnih oblikah pomoči (npr. informacijsko gradivo – letaki, spletna stran in sodelovanje na forumih, objave v različnih medijih, predavanja, delavnice...)</p>
osmišljanje, ovrednotenje stiske	<p>Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje); prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rabljuje dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); prijava nasilja, pri čemer skušamo doseči strinjanje in sodelovanje žrtve - pomoč, podpora in spremljanje ob prijavi nasilja; vključitev</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>uporabnika v poglobljen terapevtski proces; večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostavitvi stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); pomagati uporabnikom, da prekinajo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); predelava bolečih travmatičnih posledic (soočenje s prikrajšanostjo in nastalo škodo, ki jo je povzročilo nasilje – npr. otroštvo brez lepih spominov,</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
<p>ureditev odnosov s širšo družino (stari starši, strici, tete itd.)</p>	<p>neprestana skrb, psihosomatske bolezni, stalen strah pred določenimi situacijami)</p> <p>zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi)</p>
<p>vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje / širjenje socialne mreže</p>	<p>Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje); prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rablju dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); prijava nasilja, pri čemer skušamo doseči strinjanje in sodelovanje žrtve - pomoč, podpora in spremljanje ob prijavi nasilja; vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces; večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostaviti stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>(večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); pomagati uporabnikom, da prekinajo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje; premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi); informiranje javnosti in potencialnih uporabnikov o problematiki nasilja in možnih oblikah pomoči (npr. informacijsko gradivo – letaki, spletna stran in sodelovanje na forumih, objave v različnih medijih, predavanja, delavnice...)</p>
sprejemanje in zdravljenje bolezni ter odprava simptomov	vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces; večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih; spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>reševanja zapletov brez nasilja); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); predelava bolečih travmatičnih posledic (soočenje s prikrajšanostjo in nastalo škodo, ki jo je povzročilo nasilje – npr. otroštvo brez lepih spominov, neprestana skrb, psihosomatske bolezni, stalen strah pred določenimi situacijami)</p>
izpeljava procesa žalovanja	<p>preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi);</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>predelava bolečih travmatičnih posledic (soočenje s prikrajšanostjo in nastalo škodo, ki jo je povzročilo nasilje – npr. otroštvo brez lepih spominov, neprestana skrb, psihosomatske bolezni, stalen strah pred določenimi situacijami)</p>
<p>sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb in sposobnost fizične skrbi zase</p>	<p>Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje); prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rablju dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); prijava nasilja, pri čemer skušamo doseči strinjanje in sodelovanje žrtve - pomoč, podpora in spremljanje ob prijavi nasilja; vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces; večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih; spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostavitvi stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); pomagati uporabnikom, da prekinejo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi)</p>
<p>sposobnost prepoznavanja in regulacije čutenj</p>	<p>Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje); prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rabljuje izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces; večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostavitvi stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); pomagati uporabnikom, da prekinijo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi); predelava bolečih travmatičnih posledic (soočenje s prikrajšanostjo in nastalo škodo, ki jo je povzročilo nasilje – npr.</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	otročstvo brez lepih spominov, neprestana skrb, psihosomatske bolezni, stalen strah pred določenimi situacijami)
sposobnost empatije, vzpostavljanje odnosov	<p> vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostavitvi stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, </p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi); predelava bolečih travmatičnih posledic (soočenje s prikrajšanostjo in nastalo škodo, ki jo je povzročilo nasilje – npr. otroštvo brez lepih spominov, neprestana skrb, psihosomatske bolezni, stalen strah pred določenimi situacijami)</p>
<p>sprejemanje odločitev in odgovornosti za lastno stanje (tudi v čustvenem smislu)</p>	<p>Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje); prekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rablju dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); prijava nasilja, pri čemer skušamo doseči strinjanje in sodelovanje žrtve - pomoč, podpora in spremljanje ob prijavi nasilja vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces; večje prepoznavanje elementov nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostaviti stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); pomagati uporabnikom, da prekinijo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; večja medsebojna</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino): vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi); predelava bolečih travmatičnih posledic (soočenje s prikrajšanostjo in nastalo škodo, ki jo je povzročilo nasilje – npr. otroštvo brez lepih spominov, neprestana skrb, psihosomatske bolezni, stalen strah pred določenimi situacijami); informiranje javnosti in potencialnih uporabnikov o problematiki nasilja in možnih oblikah pomoči (npr. informacijsko gradivo – letaki, spletna stran in sodelovanje na forumih, objave v različnih medijih, predavanja, delavnice...)</p>
<p>sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov</p>	<p>Informiranje in podpora pri odločanju za prekinitev nasilja (opolnomočenje); rekinitev nasilja (zagotoviti varnost za žrtev, jo naučiti, da se zavaruje, ter rablju dati izključno odgovornost za nasilno vedenje in poskrbeti za ustrezne ukrepe, da se nasilje prekine); vključitev uporabnika v poglobljen terapevtski proces ; večje prepoznavanje elementov</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>nasilja v odnosih - spodbujanje ničelne tolerance do nasilja; omogočiti in pomagati pri zaščiti varnosti otrok, vzpostavitvi stika z otroki oziroma naučiti uporabnike odgovornega starševstva (večkrat se kot posledica nasilnega odnosa pokaže okrnjeno starševstvo ali tudi zanemarjanje starševske skrbi); pomagati uporabnikom, da prekinejo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); pomagati žrtvi ponovno pridobiti občutek človeškega dostojanstva in spoštovanja, katerega izkušnjo na novo pridobi v odnosu s terapevtom; večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); vztrajanje pri samozaščitnem vedenju in varnejšem navezovanju odnosov (ko žrtev doživi krizo, srečuje storilca oz. svojce, ki niso v podporo žrtvi); soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja, pridobiti samokontrolo (npr. občutki krivde, odgovornosti, strahu, nemoč, sram pri žrtvi); razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in notranje psihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje (žrtev prepozna mehanizem nasilja v svojih</p>

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	<p>konkretnih odnosih – krog nasilja, pravila, ki so se v nasilnih odnosih vzpostavila); poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže (večkrat se pokaže, da ima žrtev nasilja niz izkušenj nasilnih odnosov, oz. je žrtev skorajda celo življenje); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi)</p>
<p>zadovoljstvo uporabnikov</p>	<p>pomagati uporabnikom, da prekinijo nefunkcionalne vzorce odnosov, ki so vključevali nasilje (vztrajanje pri odločitvi, da se prekine nasilje, premagovanje trenutne stiske, strahu, nemoči, ko uporabnik ne zmore več in vidi edino rešitev le nasilje ali vrnitev k nasilju – kot žrtev v odraslem odnosu ali hkrati kot storilec pri izbiri vzgojnih metod do otrok); preko terapevtskega odnosa nuditi novo izkušnjo reševanja bolečih čustvenih zapletov in stisk ter travm, ki ne vključuje nasilja (terapevtski odnos je model spoštljivega odnosa brez nasilja in reševanja zapletov brez nasilja); zvišati stopnjo zdrave in varne socialne vključenosti žrtev nasilja (podpora in usmerjanje pri omogočanju uporabnikom, da znova zaživijo v svojem socialnem okolju, pridobijo zaposlitev ter uredijo osnovne pogoje za preživetje); večja medsebojna podpora in širjenje socialne mreže - povečati kakovostno socialno vključenost v okolje (spodbujanje k vključitvi v različne skupine, društva in s tem širjenje socialne mreže, navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino; navezovanje novih stikov, tudi vključitev v terapevtsko skupino); ponovna vzpostavitev (novih) odnosov brez nasilja (iskanje nove vloge v odnosih – kako ne biti več v vlogi žrtve, ampak v enakopravnem spoštljivem odnosu z drugimi odraslimi); informiranje javnosti in potencialnih uporabnikov o problematiki nasilja in možnih oblikah pomoči (npr. informacijsko gradivo – letaki, spletna stran in sodelovanje na forumih, objave v različnih medijih, predavanja, delavnice...).</p>

Ugotavljamo, da imajo v programu več ciljev, ki so t. i. procesni cilji (vezani na način izvedbe dela v programu), torej takih, ki niso vezani neposredno na učinke za uporabnika. Vsi navedeni cilji v programu se pokrivajo s kriteriji, dodatnih ciljev ne navajajo.

c. Zbiranje podatkov (koliko vprašalnikov posameznega tipa je bilo zbranih s strani izvajalcev programov)

Izvajalec je posredoval naslednje število vprašalnikov posameznega tipa:

- končno poročilo o poteku terapevtskega procesa: 43;
- vprašalnik za uporabnike ob vstopu: 29;
- vprašalnik za uporabnike ob izstopu oz. ob evalvaciji: 20.

5. TEŽAVE V ORGANIZACIJAH

a. Morebitni obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali

V obravnavanem obdobju ni bilo konfliktov med zaposlenimi o metodah dela.

b. Administrativne in organizacijske ovire

Na začetku je izvajalcem programa več časa vzela organizacija in spoznavanje spremljanja dela (vnos podatkov v bazo, težave pri uporabi baze – izpis potrebnih podatkov). Zdaj pa jim več časa vzame administracija in organizacija – usklajevanje dela med sodelavci v organizaciji glede na prostorsko zmožnosti, urejanje financ (priprava računov za uporabnike, urejanje znižanja plačil za uporabnike). Zaradi zagotavljanja dodatnih virov (poleg MDDSZ) so se prijavljali tudi na številne občinske razpise in iskali še druge vire in možnosti sodelovanja, kar jim je vzelo precej časa, tako za prijave, kot nato za pisanje poročil in stalno angažiranje na tem področju. Posebnost programa je tudi v tem, da je vodja programa hkrati tudi strokovna direktorica inštituta, kar predstavlja več organizacijskega dela, prilagajanja in širokega spektra del in odgovornosti, česar sicer ne bi bilo prisotno.

c. Posebnosti in težave pri izvajanju programa

Največja težava oz. vprašanje, s katerim se v programu trenutno soočajo je, kako povečati število opravljenih terapevtskih ur v programu, glede na zaznane potrebe v okolju. Opažajo, da je na tem področju potrebno stalno delo in ponavljanje aktivnosti (npr. deljenje zloženek, pisanje člankov in sporočil za javnost, javne predstavitve in predavanja za širšo javnost, vedno znova ponovno se predstavljati strokovnim delavcem na sorodnih področjih, ki nato lahko napotujejo uporabnike v program oz. sodelovanja še poglobiti, saj zaznavajo, da nekateri strokovni delavci na področju šolstva, zdravstva, kljub zaznanim potrebam posameznikov ne usmerjajo na druge institucije – npr. če gre za zaznano problematiko nasilja posameznikov druge strokovne službe ne usmerjajo v programe za razreševanje nasilja v medosebnih odnosih, kar jim poročajo tudi uporabniki v terapevtskem procesu, ki ne dobijo informacij, oz. je njihova tovrstna težava oz. potreba bila večkrat prezrta). Ves čas dela pa opažajo tudi odklonilen odnos okolja do terapevtske pomoči in tudi družbeno sprejemanje nasilnega ravnanja, s čimer se še vedno soočajo. Na poseben način pa se ta problematika odraža tudi v kadrovske moči programa, saj je običajno večina interesentov za vključitev zainteresirana za popoldansko-večerne termine, zaradi česar je zaželeno, da v programu sodeluje več izvajalcev (dodatnih prostovoljcev), da se popoldanski oz. večerni termini porazdelijo med izvajalci, kar omogoči hitrejšo vključitev uporabnikov. Zasedenost ugodnih popoldanskih terminov in čakanje na vključitev v terapijo včasih privede tudi do premisleka o vključitvi. Soočajo se tudi s težavo odhoda starih prostovoljcev, oz. njihovega zmanjšane obsega sodelovanja in iskanja novih. Opažajo upad vključitve v terapijo v začetku poletnega

obdobja, nekateri zainteresirani uporabniki načrtno prestavijo vključevanje v proces na jesensko obdobje – po njihovih besedah zaradi dopustniškega in počitniškega časa, v katerem ne želijo velikih čustvenih naporov.

6. POVZETEK IN GLAVNE UGOTOVITVE

Viri

a. Finančna sredstva

Izvajalci programa so v prvem polletju leta 2011 glede na sklenjene pogodbe dobili 27.291,28 EUR. Največji del prihodkov predstavljajo sredstva MDDSZ (67,46 %), sledijo drugi viri – prispevki uporabnikov (okrog 14 %), občine (okrog 12 %), okrog 6 % pa predstavljajo donacije. Tako so v slabih 80 % finančni viri programa pridobljeni iz javnih sredstev.

Med odhodki prevladujejo stroški dela (74,20 %), sledijo stroški storitev (okrog 23 %), stroški materiala (okrog 1 %) in majhen delež amortizacijskih in drugih stroškov (okrog 1 %).

b. Kadrovski viri

V programu so imeli na dan 30. 6. 2011 zaposlenega enega sodelavca s polnim delovnim časom in opravljenim strokovnim izpitom s področja socialnega varstva. V programu so sodelovali še štirje prostovoljci ter pet drugih plačanih izvajalcev. Na dan 30. 6. 2011 so imeli zaposlen ustrezen kader glede na pogodbo z MDDSZ.

c. Uporabniki

V program je bilo v prvem polletju 2011 vključenih 125 uporabnikov, od tega 95 rednih in 30 občasnih uporabnikov. Med uporabniki so bili tudi mladoletni. V povprečju je bilo na mesec vključenih 55,83 uporabnikov. Povprečna aktivna vključenost polnoletnih uporabnikov na mesec je bila 3,80 ure, mladoletnih pa 3,05 ure. Primerjava med ciljno populacijo programa (ljudje, ki imajo težave zaradi doživljanja posledic (ali povzročanja) čustvenega, fizičnega in spolnega nasilja) ter populacijo, ki je bila v program dejansko vključena v prvem polletju 2011, kaže, da je bila v program v obarvanem obdobju vključena ciljna skupina uporabnikov.

Postopki

V programu vodijo opravljanje postopkov. Izvajajo vse splošne postopke in en specifičen postopek, ki je ustrezno definiran. Tudi ostali postopki so korektno definirani.

Za postopke skupaj z uporabnikom (splošni postopki, specifični postopki in postopki z anonimnimi uporabniki) porabijo slabo tretjino časa (27,67 %), opravijo namreč veliko administrativnega dela in dela posredno za uporabnika. Sam konkreten podatek oz. delež za neposredno delo z uporabniki nakazuje, da je mogoče še nekaj malega prostora za prerazporeditev dela v smeri neposrednega dela z uporabniki.

Cilji programa

Ugotavljamo, da imajo v programu več ciljev, ki so t. i. procesni cilji (vezani na način izvedbe dela v programu), torej takih, ki niso vezani neposredno na učinke za uporabnika. Vsi navedeni cilji v programu se pokrivajo s kriteriji, dodatnih ciljev ne navajajo.

Težave

Izvajalcem programa več časa vzame administracija in organizacija – usklajevanje dela med sodelavci v organizaciji glede na prostorsko zmožnosti, urejanje in iskanje financ (na začetku tudi vnos podatkov v bazo). Posebnost programa je tudi v tem, da je vodja programa hkrati tudi strokovna direktorica inštituta, kar predstavlja več organizacijskega dela, prilagajanja in širokega spektra del in odgovornosti.

Največja težava s katero se v programu trenutno soočajo je, kako povečati število opravljenih terapevtskih ur v programu, glede na zaznane potrebe v okolju. Opažajo, da je na tem področju potrebno stalno delo (npr. deljenje zloženek, pisanje člankov in sporočil za javnost, predstavitve za širšo javnost, vedno znova ponovno se predstavljati strokovnim delavcem na sorodnih področjih, ki nato lahko napotujejo uporabnike v program, saj zaznavajo, da nekateri strokovni delavci kljub zaznanim potrebam, posameznikov ne usmerjajo na druge institucije. Ves čas dela pa opažajo tudi odklonilen odnos okolja do terapevtske pomoči in tudi družbeno sprejemanje nasilnega ravnanja, s čimer se še vedno soočajo. Na poseben način pa se ta problematika odraža tudi v kadrovski moči programa, saj je običajno večina interesentov za vključitev zainteresirana za popoldansko-večerne termine, zaradi česar je zaželeno, da v programu sodeluje več izvajalcev (dodatnih prostovoljcev), da se popoldanski oz. večerni termini porazdelijo med izvajalci, kar omogoči hitrejšo vključitev uporabnikov. Zasedenost popoldanskih terminov in čakanje na vključitev v terapijo včasih privede tudi do premisleka o vključitvi. Soočajo se tudi s težavo pomanjkanja prostovoljcev. Opažajo upad vključitve v terapijo v začetku poletnega obdobja, nekateri zainteresirani uporabniki načrtno prestavijo vključevanje v proces na jesensko obdobje – po njihovih besedah zaradi dopustniškega časa, v katerem ne želijo velikih čustvenih naporov.

7. ANALIZA VPRAŠALNIKOV

Sprememba samopodobe

Uporabniki so ob vstopu v program in ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa na podlagi različnih trditev ocenjevali svojo samopodobo, in sicer na lestvici od 1 (ta trditev zame sploh ne velja) do 5 (ta trditev zame popolnoma velja).

Preglednica 7.1: Zadovoljstvo s samim seboj ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu

		N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
Vreden sem vsaj toliko kot drugi	vstop	29	3,76	4	4	1,15	1	5
	izstop	19	4,21	4	4	0,92	1	5
Imam vrsto dobrih lastnosti	vstop	29	3,93	4	4	0,96	2	5
	izstop	19	4,16	4	4	0,69	3	5
Stvari lahko opravi enako dobro kot večina drugih	vstop	29	4,03	4	4	0,87	2	5
	izstop	19	4,11	4	4	0,74	2	5
O sebi imam pozitivno mnenje	vstop	29	3,76	4	4	0,83	2	5
	izstop	19	3,74	4	4	0,81	2	5
Na splošno sem zadovoljen s	vstop	29	3,52	4	4	0,95	2	5

		N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
seboj	izstop	19	3,68	4	4	0,89	1	5
Ne morem biti ponosen na veliko stvari	vstop	29	3,00	3	2	1,13	1	5
	izstop	19	2,74	3	2	0,87	1	4
Lahko bi se bolj spoštoval	vstop	29	3,69	4	4	1,07	1	5
	izstop	19	3,74	4	4	1,19	1	5
Od časa do časa se počutim nekoristno	vstop	29	3,17	3	4	1,31	1	5
	izstop	19	3,16	3	4	1,21	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Uporabniki ob vstopu iz programa menijo, da za njih velja, da so vredni vsaj toliko kot drugi (AS = 3,80), da imajo vrsto dobrih lastnosti (AS = 3,90) in da lahko stvari opravijo enako dobro kot večina drugih (AS = 4,00). Nadalje uporabniki ocenjujejo, da imajo o sebi pozitivno mnenje (AS = 3,80) in da so na splošno zadovoljni s samim seboj (AS = 3,50). Ocene ob evalvaciji/izstopu so bile nekoliko višje kot ob vstopu (razen pri trditvi »o sebi imam pozitivno mnenje«), vendar pa razlike niso statistično značilne.

Ob vstopu v program so uporabniki mnenja, da zanje niti ne velja niti velja (AS = 3), da ne morejo biti ponosni na veliko stvari. Ob evalvaciji/izstopu iz programa pa se njihovo mnenje bolj nagiba k nestrinjanju s to trditvijo (AS = 2,70). Razlika v oceni ni statistično značilna.

Uporabniki se ob vstopu strinjajo s trditvijo, da bi se lahko bolj spoštovali (AS = 3,70). Čeprav je ob evalvaciji to strinjanje nekoliko močnejše (AS = 3,74), pa razlika z oceno ob vstopu ni statistično značilna. Med vstopom in evalvacijo/izstopom ni statistično pomembne razlike tudi v strinjanju uporabnikov s trditvijo »Od časa do časa se počutim nekoristno«. Uporabniki so tako ob vstopu kot ob evalvaciji precej neopredeljeni glede te trditve (AS = 3,20).

V nadaljevanju so predstavljene ocene sprememb pri uporabnikih terapevtske pomoči, ki izhajajo iz poročil terapevta, ki ocenjuje spremembo pri uporabnikih na koncu terapije. Predpostavlja se, da je morebitna sprememba nastala kot posledica procesa terapije. Terapevti so spremembe ocenjevali na lestvici od 0 (ni spremembe) do 5 (zelo velika sprememba). Za potrebe analize vrednosti 0 nismo upoštevali pri izračunu povprečja, temveč smo upoštevali le vrednosti od 1 (zelo majhna sprememba) do 5 (zelo velika sprememba). Število uporabnikov, pri katerih v terapevtskem procesu ni prišlo do spremembe, je navedeno posebej. Število uporabnikov, kjer se problema niso dotaknili (manjkajoče vrednosti), pa v analizi ni navedeno.

Preoblikovanje odnosov v družini (razporeditev, sprejemanje odgovornosti znotraj odnosa)

Preglednica 7.2: Preoblikovanje odnosov v družini (sistemska raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
preoblikovanja odnosov - ocena spremembe	29	2,69	3	3	1,20	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo do majhne spremembe (AS = 2,69) pri preoblikovanju odnosov v družini. Pri sedmih uporabnikih (16,30 % vseh uporabnikov) ni prišlo do nikakršnih sprememb.

Jasne vloge v družini, razmejitve, krepitev starševske vloge

Preglednica 7.3: Jasne vloge v družini (sistemska raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
jasne vloge v družini - ocena spremembe	29	2,55	3	3	1,15	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo do srednje spremembe (AS = 2,6) pri vzpostavitvi jasnih vlog v družini. Pri osmih uporabnikih (18,60 % vseh uporabnikov) ni prišlo do nikakršnih sprememb.

Preglednica 7.4: Vzpostavitev sodelovanja pri starševstvu (medosebna raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
vzpostavitev sodelovanja pri starševstvu - ocena spremembe	13	2,08	2	1	1,19	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Pri vzpostavitvi sodelovanja pri starševstvu je po oceni terapevtov pri uporabnikih prišlo do majhne spremembe (AS = 2,08), do nobenih sprememb pa ni prišlo pri osmih uporabnikih (18,60 % vseh uporabnikov).

Preglednica 7.5: Ojačanje, vzpostavitev starševske vloge (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
ojačanje, vzpostavitev starševske vloge - ocena spremembe	27	2,81	3	3	1,11	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Do srednje velike spremembe (AS = 2,81) je pri uporabnikih prišlo pri ojačanju oziroma vzpostavitvi starševske vloge. Do sprememb ni prišlo pri petih uporabnikih (11,60 % vseh uporabnikov).

Poimenovanje, odkrivanje in prekinitev zlorab (fizične, čustvene, spolne)

Preglednica 7.6: Poimenovanje, odkrivanje zlorab

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
poimenovanje in odkrivanje zlorab (sistemska raven) - ocena spremembe	31	2,97	3	4	1,33	1	5
poimenovanje in odkrivanje zlorab (medosebna raven) - ocena spremembe	23	3,00	3	2	1,28	1	5
poimenovanje in odkrivanje zlorab (notranje psihična raven) - ocena spremembe	29	3,14	3	4	1,33	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo pri poimenovanju in odkrivanju zlorab na sistemske ravni, medosebni ravni in notranje psihični ravni do srednje velikih sprememb.

Na sistemski in notranje psihični ravni ni prišlo do sprememb pri treh uporabnikih (7 % vseh uporabnikov), na medosebni ravni pa pri štirih uporabnikih (3,90 % vseh uporabnikov).

Preglednica 7.7: Prekinitev nasilja in zlorabe/zlorabljaljočega odnosa

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
prekinitev nasilja in zlorabe (sistemska raven) - ocena spremembe	25	3,16	4	4	1,40	1	5
prekinitev zlorabljaljočega odnosa (medosebna raven)- ocena spremembe	14	3,07	3,50	4	1,21	1	4
prekinitev nasilnega, odvisniškega in zlorabljaljočega vedenja (notranje psihična raven) – ocena spremembe	19	3,11	3	3	1,29	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Spremembe, povezane s prekinitvijo zlorabljaljočega odnosa (prekinitev nasilja in zlorabe) terapevti na vseh ravneh ocenjujejo več kot srednje velike. Nobenih sprememb na sistemski in medosebni ravni terapevti niso zaznali pri šestih uporabnikih (14 % vseh uporabnikov), na notranje psihični ravni pa pri petih uporabnikih (11,60 % vseh uporabnikov).

Osmišljanje, ovrednotenje stiske

Preglednica 7.8: Osmišljanje, ovrednotenje stiske (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
osmišljanje, ovrednotenje stiske - ocena spremembe	39	2,92	3	4	1,16	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo do srednje velike spremembe (AS = 2,92) pri osmišljanju in ovrednotenju stiske na notranje psihični ravni. Do sprememb ni prišlo pri treh uporabnikih (7 % vseh uporabnikov).

Ureditev odnosov s širšo družino

Preglednica 7.9: Ureditev odnosov s širšo družino (sistemska raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
ureditev odnosov s širšo družino - ocena spremembe	23	2,39	2	1	1,16	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Sprememba pri ureditvi odnosov s širšo družino je po oceni terapevtov majhna (AS = 2,40). Za devet uporabnikov (20,90 % vseh uporabnikov) pa ocenjujejo, da sprememb pri ureditvi odnosov s širšo družino ni.

Vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže

Preglednica 7.10: Vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže (sistemska raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže - ocena spremembe	24	2,50	3	3	0,98	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Po oceni terapevtov je sprememba uporabnikov pri vključevanju v socialno okolje in vzpostavljanju socialne mreže srednje velika (AS = 2,50; Me = Mo = 3). Pri štirih uporabnikih (3,9 % vseh uporabnikov) pa spremembe ni.

Sprejemanje in zdravljenje bolezni ter odprava simptomov

Preglednica 7.11: Sprejemanje in zdravljenje bolezni (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
sprejemanje in zdravljenje bolezni - ocena spremembe	12	2,67	2	2	1,30	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Pri sprejemanju in zdravljenju bolezni ter odpravi simptomov terapevti ocenjujejo, da so uporabniki dosegli srednje veliko spremembo (AS = 2,67). Za tri uporabnike (7 % vseh uporabnikov) pa ocenjujejo, da do spremembe ni prišlo.

Izpeljava procesa žalovanja

Preglednica 7.12: Izpeljava procesa žalovanja (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
izpeljava procesa žalovanja - ocena spremembe	22	2,14	2	2	0,89	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Sprememba v procesu žalovanja je po oceni terapevtov majhna (AS = 2,14). Nikakršne spremembe pa terapevti niso zaznali pri petih uporabnikih (11,60 % vseh uporabnikov).

Sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb in sposobnost fizične skrbi zase

Preglednica 7.13: Sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb – ocena spremembe	35	2,83	3	4	1,15	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Sprememba pri prepoznavanju osnovnih potreb je po oceni terapevtov srednje velika (AS = 2,83). Za pet uporabnikov (11,60 % vseh uporabnikov) ocenjujejo, da spremembe pri prepoznavanju osnovnih potreb in sposobnosti fizične skrbi zase ni.

Sposobnost prepoznavanja in regulacije čustev

Preglednica 7.14: Sposobnost prepoznavanja in regulacije čustev

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
izražanje, prepoznavanje in regulacija čustev (medosebna raven) - ocena spremembe	23	2,87	3	3	1,06	1	4
sposobnost prepoznavanja, izražanja in regulacije čustev (notranje psihična raven) - ocena spremembe	34	2,50	2,50	2	1,11	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo pri izražanju, prepoznavanju in regulaciji čustev na medosebni ravni do srednje velike spremembe (AS = 2,90), na notranje psihični ravni pa do majhne spremembe (AS = 2,50; Me = 2,50; Mo = 2).

Na medosebni ravni ni prišlo do sprememb pri osmih uporabnikih (18,60 % vseh uporabnikov), na notranje psihični ravni pa pri petih uporabnikih (11,60 % vseh uporabnikov).

Sposobnost empatije, vzpostavljanje odnosov

Preglednica 7.15: Sposobnost empatije, sposobnost bolj funkcionalnih odnosov

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
sposobnost empatije (notranje psihična raven) - ocena spremembe	26	2,62	3	3	1,10	1	5
sposobnost bolj funkcionalnih odnosov (notranje psihična raven) - ocena spremembe	30	2,57	3	3	1,19	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Ocena spremembe v sposobnosti empatije je pri uporabnikih srednje velika (AS = 2,62), nekoliko nižja (a še vedno srednje velika) pa je ocena spremembe pri vzpostavitvi bolj funkcionalnih odnosov (AS = 2,57).

Za pet uporabnikov (11,6 % vseh uporabnikov) ni bilo ugotovljenih sprememb v sposobnosti empatije, prav tako za pet uporabnikov ni bilo ugotovljenih sprememb tudi pri vzpostavitvi bolj funkcionalnih odnosov.

Sprejemanje odločitev in odgovornosti za lastno stanje (tudi v čustvenem smislu)

Preglednica 7.16: Razporeditev, sprejemanje odgovornosti (medosebna raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
razporeditev, sprejemanje odgovornosti – ocena spremembe	25	2,76	3	3	1,13	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Sprememba pri sprejemanju odločitev in odgovornosti je po oceni terapevtov srednje velika (AS = 2,76). Pri sedmih uporabnikih (16,30 % vseh uporabnikov) pa ni opaznih sprememb pri sprejemanju odločitev in odgovornosti.

Sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov

Preglednica 7.17: Sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov (medosebna raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
Sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov – ocena spremembe	23	2,57	3	3	0,95	1	4

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Ocena spremembe v sposobnosti vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov na medosebni ravni je srednje velika (AS = 2,57). Nikakršnih sprememb ni bilo opaznih pri sedmih uporabnikih (16,30 % vseh uporabnikov).

Zadovoljstvo uporabnikov

Uporabniki so ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa na lestvici od 1 (zelo nezadovoljen) do 5 (zelo zadovoljen) ocenjevali zadovoljstvo s svojim življenjem.

Preglednica 7.18: Zadovoljstvo z življenjem

		N	AS	t	Sig
Kako zadovoljni ste s svojim življenjem?	vstop	29	2,97	-2,304	0,026
	izstop	18	3,61		

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, t = testna statistika, sig = statistično značilna pomembnost (če je sig manjša od 0,05 pomeni, da med merjenima obdobjema obstaja statistično pomembna razlika, če je večja potem statistično pomembna razlika ne obstaja).

Ugotavljamo, da so uporabniki s svojim življenjem precej bolj zadovoljni ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa (AS = 3,61) kot ob vstopu (AS = 3), ko so bili s svojim življenjem niti nezadovoljni niti zadovoljni. Razlika v zadovoljstvu z življenjem ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu je statistično značilna.

Uporabniki so ocenjevali tudi zadovoljstvo s programom. Na lestvici od 1 (zelo nezadovoljen) do 5 (zelo zadovoljen) so ocenjevali zadovoljstvo s terapevtsko obravnavo; na lestvici od 1 (ne) do 4 (da) so ocenili ali bi še enkrat poiskali pomoč v programu in ali bi inštitut priporočili svojim prijateljem v stiski; na lestvici od 1 (veliko slabše) do 5 (veliko boljše) pa so ocenili še svoje trenutno življenje v primerjavi s stanjem pred vstopom v program.

Preglednica 7.19: Zadovoljstvo s programom

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
Ali ste bili zadovoljni s terapevtsko obravnavo?	19	4,26	4	4	0,73	3	5
Bi še enkrat poiskali pomoč pri nas?	18	3,33	4	4	0,91	1	4
Ali bi naš inštitut priporočili svojim prijateljem v stiski?	18	3,61	4	4	0,78	1	4
Primerjava življenja s stanjem preden ste bili vključeni v program	18	4,06	4	4	0,80	3	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor).

Ugotavljamo, da so uporabniki precej zadovoljni s terapevtsko obravnavo (AS = 4,26,). Pomoč bi uporabniki v programu, če bi bilo potrebno, verjetno še enkrat poiskali, inštitut pa bi

priporočili svojim prijateljem v stiski. Uporabniki so primerjali še trenutno življenje s stanjem preden so se vključili v program in ocenjujejo, da je sedaj njihovo življenje boljše (AS = 4,06).

II. Frančiškanski družinski inštitut: Terapevtska pomoč pri čustvenem, fizičnem in spolnem nasilju

Podatki o programu (osnovni opis), podatki o finančnih virih in odhodkih ter podatki o postopkih se nanašajo na obdobje od 1. 1. 2011 – 30. 6. 2011. Podatki, ki jih zbiramo z vprašalniki za uporabnike, se nanašajo na tiste uporabnike, ki so bili v program vključeni kadarkoli med 1. 1. 2011 in 30. 6. 2011.

1. PODATKI O PROGRAMU

1.1. Naziv organizacije: Frančiškanski družinski inštitut

1.2. Naslov, št. pošte in kraj: Prešernov trg 4, 1000 Ljubljana

1.3. Socialnovarstveni program: Terapevtska pomoč pri čustvenem, fizičnem in spolnem nasilju

1.4. Razpisno področje: JSVP 8

1.5. Pravnoorganizacijska oblika: zavod

1.6. Odgovorna oseba v organizaciji: dr. Christian Gostečnik

1.7. Strokovni vodja/odgovorni nosilec programa: dr. Katarina Kompan Erzar, Tatjana Rožič

1.8. Začetek izvajanja programa – mesec in leto: januar 1996

2. VIRI PROGRAMOV (iz poročila za obdobje 1. 1. 2011 – 30. 6. 2011)

2.1. Viri financiranja oziroma vsi sofinancerji programa, odobrena sredstva za izvajanje programa v letu 2011 ter višina sredstev prejetih za to obdobje:

Prihodki programa*	Vsa prejeta sredstva po sklenjenih pogodbah	
Sofinancer programa	EUR	%
MDDSZ	52.800,00	80,00
občina...	0	0
donacije	2.866,19	4,34
FIHO	0	0
ZRSZ	0	0
drugi proračunski viri (navedite)	0	0
članarine	0	0
drugi viri (navedite)	10.333,81	15,66
S K U P A J	66.000,00	100

*Prosimo izpolnite vse podatke na dve decimalki natančno.

2.2. Vsi odhodki programa v obdobju od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011: V prva dva stolpca vnesemo vse odhodke (znesek, odstotek); v druga dva pa tiste, ki so kriti iz sredstev javnega razpisa za sofinanciranje programov socialnega varstva v letu 2011, ki so jih prejeli od Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011:

ODHODKI PROGRAMA	Znesek v EUR skupaj	%*	Znesek v EUR od MDDSZ	%
Stroški materiala skupaj	4.667,34	7,07	2.672,10	5,06
od tega				
– energija (osvetlitev in ogrevanje prostorov)	1.975,24	2,99	0	0
– stroški drugega materiala	2.692,10	4,08	2.672,10	5,06
Stroški storitev skupaj	10.666,93	16,16	1.551,90	2,94
od tega				
– najemnina lokacija 1	6.500,00	9,85	0	0
– najemnina lokacija 2	0	0	0	0
– prevozní stroški, telefonski stroški	1.401,25	2,12	1.401,25	2,64
– povračila stroškov zaposlenim	150,65	0,23	150,65	0,28
– stroški storitev fizičnih oseb (pogodbe)	0	0	0	0
– stroški drugih storitev	2.615,03	3,96	0	0
Stroški dela – skupaj	48.576,00	73,60	48.576,00	92
od tega				
– plače zaposlenih	36.088,34	54,68	36.088,34	68,35
– prejemki, ki imajo naravo plač (regres za letni dopust, jubilejne nagrade, 13. plača,...)	1.384,00	2,1	1.384,00	2,62
ostale finančne nagrade	0	0	0	0
prevoz na delo, stroški prehrane	4.318,42	6,54	4.318,42	8,18
– delodajalčeve dajatve za socialno varnost	6.785,24	10,28	6.785,24	12,85
Stroški povezani z delom prostovoljcev – skupaj	0	0	0	0
Od tega:				
– nagrade	0	0	0	0
– potni stroški	0	0	0	0
– drugo	0	0	0	0
Amortizacijski stroški	847,48	1,28	0	0
Drugi stroški	1.242,25	1,88	0	0
Preostanek sredstev	0	0	0	0
SKUPAJ VSI ODHODKI	66.000,00	100	52.800,00	100

*Prosimo izpolnite vse podatke na dve decimalki natančno in prosimo ne pozabite izpolniti tudi vmesne odstotke na dve decimalki natančno.

2.3. Kadrovski viri

a. Izvajalci programa

(Predstavimo število zaposlenih za nedoločen in določen čas na dan 30. 6. 2011; v stolpcu 's strok. izpitom' vnesemo število tistih, ki imajo strokovni izpit na področju socialnega varstva.)

	Zaposleni s polnim delovnim časom		Zaposleni s krajšim delovnim časom		Zaposleni preko javnih del*	Skupaj
	s strok. izpitom	brez strok. izpita	s strok. izpitom	brez strok. izpita		
z VIII. stopnjo ali več	0	0	0	2	0	2
s VII. stopnjo	2	2	2	0	0	6
s VI. stopnjo	0	0	0	0	0	0
s V. stopnjo ali manj	0	0	0	0	0	0
Skupaj	2	2	2	2	0	8

*Ne glede na dolžino delovnega časa. Prosimo vpišite pod tabelo, če ima kateri javni delavec strokovni izpit po 69. členu ZSV.

b. Izvajalci programa: predstavimo število drugih plačanih izvajalcev in prostovoljcev v obdobju od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011, vsak se šteje samo enkrat

	Število različnih izvajalcev	Število opravljenih ur	Število opravljenih storitev*
Drugi plačani izvajalci**	2	/	/
Prostovoljci	3	467	0

* Ti podatki se nanašajo na tiste storitve drugih plačanih izvajalcev, ki niso plačane po urah ampak po storitvi.

** Drugi plačani izvajalci so npr. supervizorji, delavci v zunanjih računovodskih servisih.

/ Števila ur oz. števila opravljenih storitev ne morejo oceniti, ker jim izvajalci (čiščenje, računovodstvo) izdajo račun za vse storitve, ki jih izvedejo v danem mesecu.

c. Financiranje kadra s strani MDDSZ (MDDSZ financira naslednje vrste in št. kadrov....)

Vrsta kadrov	Št. financiranih zaposlitev po pogodbi z MDDSZ
strokovni vodja	1
strokovni delavec	2,5
laični delavec s VI. in VII. stopnjo izobrazbe	0
laični delavec z do vključno V. stopnjo izobrazbe	0

d. Ustreznost kadra glede na financiranje (Preverimo, ali v programu res dela toliko kadra in take vrste kader, za katerega s pogodbo MDDSZ zagotavlja financiranje).

Izvajalci programa so pojasnili, da po pogodbi MDDSZ financira enega strokovnega vodjo ter 2,5 strokovna delavca. S posebnim dopisom jim je MDDSZ dovolilo, da financirajo enega strokovnega vodjo za polni delovni čas, enega strokovnega delavca za polni delovni čas, dva strokovna delavca za polovični delovni čas, enega laičnega delavca z osmo stopnjo izobrazbe za 20 %, enega laičnega delavca z osmo stopnjo izobrazbe za 10 % ter enega laičnega delavca s sedmo stopnjo izobrazbe za 415 ur v letu 2011. Tak kader pa v programu na dan, 30. 6. 2011 tudi imajo. Kadrovska struktura je tako ustrezna.

2.4. Uporabniki

a. Podatki o uporabnikih (nanašajo se na obdobje od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011)

Skupno število različnih uporabnikov (en uporabnik se šteje samo enkrat)	642
– od tega rednih uporabnikov	267
– od tega občasnih uporabnikov	375
Povprečno število uporabnikov na mesec	107
Kapaciteta programa (število razpoložljivih postelj*)	/

* Izpolnjujejo samo izvajalci tistih programov, ki uporabnikom nudijo nastanitve oz. prenočitve.

Podatki v spodnji preglednici se nanašajo na obdobje od 1. 1. 2011 do 30. 6. 2011

Mesec	Skupaj število vključenih uporabnikov	Število vključenih uporabnikov pod 18 let	Vsi uporabniki: povprečno število ur aktivne* vključenosti enega uporabnika na mesec	Uporabniki pod 18 let: povprečno število ur aktivne* vključenosti enega uporabnika na mesec
januar	115 (terapevtska obravnava) 125 (skupina za zakonce v krizi) 63 (skupina za razporočene)	2	3,50	3,00
februar	114 (terapevtska obravnava) 123 (skupina za zakonce v krizi) 53 (skupina za razporočene)	2	3,00	2,00
marec	127 (terapevtska obravnava) 117 (skupina za zakonce v krizi) 53 (skupina za razporočene)	3	3,50	3,00
april	120 (terapevtska obravnava) 122 (skupina za zakonce v krizi) 63 (skupina za razporočene)	5	3,00	2,00
maj	123 (terapevtska obravnava) 122 (skupina za zakonce v krizi) 65 (skupina za razporočene)	4	3,00	2,00
junij	103 (terapevtska obravnava)	5	2,50	1,00
povprečno število na mesec**	117 (vključenih v terapijo) 101,50 (skupina za zakonce v krizi) 49,5 (skupina za razporočene)	3,50	3,08	2,17

*Aktivna vključenost pomeni, da je uporabnik aktivno vključen v dejavnosti programa. To pomeni, da pri programih, ki uporabnikom nudijo bivanje, ne vpisujemo 720 ur na mesec, ampak število ur aktivne vključenosti uporabnika v program na mesec.

**Prosimo izpolnite vse podatke na dve decimalki natančno.

b. Povprečno število nočitev na mesec (izpolnijo samo izvajalci programov, ki uporabnikom nudijo nastanitve oz. prenočitve, npr. materinski domovi, stanovanjske skupine, zavetišča,...): v programu nimajo nočitev.

c. Ciljna skupina uporabnikov (značilnosti uporabnikov, ki jim je **namenjen** program):

- po spolu: ciljna skupina po spolu v programu ni posebej določena. Sprejemajo tako moške kot ženske;
- po starostnih skupinah (do pod 18 let; 18 do pod 65; 65 in več): ciljna skupina glede na starostne skupine v programu ni posebej določena;
- glede na problem(e), ki ga/jih imajo: ciljna skupina so uporabniki, ki imajo težave zaradi doživljanja posledic (ali povzročanja) čustvenega, fizičnega in spolnega nasilja;
- družinske razmere in socialno omrežje (zakonski stan, partnerstvo, odnosi s sorodniki, prijatelji, znanci,...): ciljna skupina glede na družinske razmere ali socialno omrežje ni posebej opredeljena;
- druge pomembne značilnosti: uporabniki naj bi bili motivirani za vključitev v program. Ker so storitve brezplačne, je vključitev omogočena finančno šibkejšim uporabnikom.

d. Populacija, ki je bila v letu 2011 **vključena** v program:

- po spolu: v program je bilo vključenih 39 % moških in 61 % žensk;
- po starostnih skupinah (do pod 18 let; 18 do pod 65; 65 in več): uporabnikov, ki so bili stari do pod 18 let, je bilo 3,50 %; od 18 do 65 let jih je bilo 90 % in nad 65 let 6,50 %;

- glede na problem(e), ki ga/jih imajo: v program so bili vključeni uporabniki, ki imajo težave zaradi konfliktov v odnosih, so nemočni pri opravljanju starševske vloge, predelujejo notranje stiske zaradi medgeneracijskih travm;
- družinske razmere in socialno omrežje (zakonski stan, partnerstvo, odnosi s sorodniki, prijatelji, znanci,...): največji delež uporabnikov je v zakonski ali partnerski zvezi (40,40 % poročenih, 8,40 % v partnerstvu), manjši delež je samskih (10,90 %), 5,90 % razvezanih, 0,80 % vdovcev, za 33,60 % uporabnikov pa podatka o zakonskem stanju nimajo;
- druge pomembne značilnosti: Po izobrazbeni strukturi prevladujejo uporabniki, ki so zaključili višjo, visoko ali fakultetno izobrazbo (46,50 %), poklicno ali srednjo šolo (45,50 %; z osnovno šolo ali manj oz. s podiplomsko izobrazbo pa jih je po 4 %. Glede na status prevladujejo zaposleni (68 %), sledijo šolarji, dijaki, študenti (13 %), brezposelni (11 %) in upokojenci (8) %.

e. Vključenost načrtovane populacije v program (primerjavo med načrtovano in dejansko vključeno populacijo naredimo na podlagi opisa načrtovane populacije, kot jo pripravijo izvajalci programov in analize demografskih podatkov, podatkov o socialnem omrežju in družinskih razmerah iz vprašalnikov; o pomanjkljivostih se pogovorimo ob obisku).

V program je bila v obravnavanem obdobju vključena ciljna skupina uporabnikov.

3. POSTOPKI V PROGRAMIH

a. Predstavite tiste postopke, ki so v programu opredeljeni kot specifični (navedite postopke in morebitne opise, razlage).

Specifični postopki so: V programu ne izvajajo specifičnih postopkov.

b. V preglednici prikažemo ure uporabljenega časa (človek ure) za posamezen postopek oz. skupino postopkov v obdobju 1. 1. 2011 – 30. 6. 2011.*

Št. postopka	Ime postopka	Čas porabljen za postopek (človek-ure)**		Število izvajanj postopka v obdobju	Število vključenih uporabnikov
		ure	%		
1	terapevtsko svetovanje po telefonu ali Internetu	19,25	0,85	39	24
2	informativni telefonski razgovor	32,75	1,44	103	128
3	enkratni terapevtski razgovor	49,00	2,16	62	62
4	terapevtsko delo s posameznikom	510,25	22,49	679	101
5	terapevtsko delo s parom	348,50	15,36	450	101
6	terapevtsko delo z družino	50,25	2,22	65	65
7	terapevtska skupina	0	0	0	0
8	sodelovanje na multidisciplinarnem timu z uporabnikom	0	0	0	0
9	sodelovanje z drugimi institucijami z uporabnikom	5,00	0,22	4	3
100-199	specifični postopki	0	0	0	0
200-299	strokovno delo	169,00	7,45	68	

300-399	organizacijsko delo	261,75	11,54	167	
400-499	druga dela	0	0	0	
500-599	delo posredno za uporabnika	692,00	30,50	644	
600-699	delo z anonimnimi uporabniki – storitve	130,75	5,76	107	
Skupaj		2.268,50	100	2.388	481***

*Podatke lahko dobite v bazi, kamor vpisujete opravljeno delo (postopke), levo izberite rubriko »obrazci«, pri »obrazcih« »poročila« in med »poročili« v sredinskem razdelku poročilo številka 8.

**Prosimo izpolnite vse podatke na dve decimalni natančno.

***V to številko niso vključeni anonimni uporabniki in anonimni uporabniki skupin. Skupaj s temi je skupno število različnih uporabnikov 642.

c. Skupen seštevek ur ter števila izvajanj postopkov za vse postopke od 1 – 99.

Št. postopka	Ime postopka	Čas porabljen za postopke (človek–ure)	Število izvajanj postopkov v obdobju	Število vključenih uporabnikov*
1-99	skupni postopki skupaj	1.015	1.402	481

*Podatek lahko dobite v bazi, kamor vpisujete opravljeno delo (postopke), levo izberite rubriko »obrazci«, pri »obrazcih« izračune« in med »izračuni« zadnjega: »Število_vkljucenih_uporabnikov_mladoletnih_polnoletnih_na_obdobje1«.

d. Predstavite tiste postopke, ki jih v programu izvajate z anonimnimi uporabniki (storitve) (navedite postopke in morebitne opise, razlage in število izvajanj). Po potrebi dodajte nove vrstice v tabelo.*

Št. postopka	Ime postopka	Čas porabljen za postopke (človek–ure)	Število izvajanj postopkov v obdobju	Število vključenih uporabnikov (število izvedenih storitev)**
600	informativni telefonski razgovor AN	70,50	54	325
601	informiranje po e-pošti AN	20,75	27	27
602**	informiranje in svetovanje Forum AN	4,50	6	6
607	skupina za samopomoč razporočenim	17,50	10	10
604	skupina za zakonce	17,50	10	10

*Podatke lahko dobite v bazi, kamor vpisujete opravljeno delo (postopke), levo izberite rubriko »obrazci«, pri »obrazcih« »poročila« in med »poročili« v sredinskem razdelku poročilo številka 7.

**Ta podatek pri kategoriji postopkov 600-699 pomeni število izvedenih storitev in ne števila uporabnikov, saj je baza programirana pri rubriki 600-699 na način, da šteje vsakega uporabnika po večkrat.

e. Interpretacija preglednice

V programu vodijo opravljanje postopkov. Nimajo specifičnih postopkov, poleg tega pa v obravnavanem obdobju niso izvajali splošnih postopkov: terapijska skupina in sodelovanje na multidisciplinarnem timu z uporabnikom.

Za postopke skupaj z uporabnikom (splošni postopki in postopki z anonimnimi uporabniki) porabijo približno polovico časa (50,51 %). Ta odstotek je nizek in nakazuje, da je mogoče še prostor za prerazporeditev dela v smer neposrednega dela z uporabniki.

4. CILJI PROGRAMOV

a. Opredelitev ciljev programa (v alinejah)

V programu navajajo naslednje cilje:

- soočenje z nasiljem in absolutna prekinitev nasilja;
- zavarovati žrtev (varnostni načrt);

- razrešiti žrtev občutka krivde;
- storilca naučiti prepoznavati znake izgubljanja kontrole in ga naučiti, da se umakne pred izgubo kontrole (kadar obstaja možnost dela s storilcem);
- razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje, opredeliti posamezne medosebne in intrapsihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje;
- soočenje s tistimi notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja;
- naučiti posameznika, kako zdržati s težkimi in bolečimi občutki, kako jih predelati, kaj pomenijo in kako jih izkoristiti za osebno rast;
- podrobno razdelati ponavljanje mehanizma nasilja in poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže;
- predelava bolečih čustvenih vsebin, simptomov posttravmatskega stresnega sindroma, s čimer pride do globinskega preoblikovanja čustvenih vzorcev odnosov, ki so pripeljali do nasilja;
- ponovna vzpostavitev odnosa brez nasilja.

b. Povezava s kriteriji za evalviranje (opisna ocena, ali so cilji programa 'pokriti' s kriteriji)

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
sprememba samopodobe	razrešiti žrtev občutka krivde
preoblikovanje odnosov v družini (razporeditev, sprejemanje odgovornosti znotraj odnosa)	soočenje z nasiljem in absolutna prekinitev nasilja; razdelati vzorec odnosov, ki vodi v nasilje; opredeliti posamezne medosebne in intrapsihične čustvene mehanizme, ki poganjajo nasilje; predelava bolečih čustvenih vsebin, simptomov PTDS in globinsko preoblikovanje čustvenih vzorcev odnosov, ki so pripeljali do nasilja; storilca naučiti prepoznavati znake izgubljanja kontrole in ga naučiti, da se umakne pred izgubo kontrole
jasne vloge v družini, razmejitve, krepitev starševske vloge	ne
poimenovanje, odkrivanje in prekinitev zlorab (fizične, čustvene, spolne)	soočenje z nasiljem in absolutna prekinitev nasilja, zavarovati žrtev
osmišljanje, ovrednotenje stiske	razrešiti žrtev občutka krivde; soočenje z notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja; naučiti posameznika, kako zdržati s težkimi in bolečimi občutki, kako jih predelati, kaj pomenijo in kako jih izkoristiti za osebno rast
ureditev odnosov s širšo družino (stari starši, strici, tete itd.)	ponovna vzpostavitev odnosa brez nasilja; podrobno razdelati ponavljanje mehanizma nasilja in poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže
vklučitev v socialno okolje, vzpostavljanje / širjenje socialne mreže	ne
sprejemanje in zdravljenje bolezni ter odprava simptomov	soočenje z nasiljem in absolutna prekinitev nasilja
izpeljava procesa žalovanja	naučiti posameznika, kako zdržati s težkimi in bolečimi občutki, kako jih predelati, kaj pomenijo in kako jih izkoristiti za osebno rast
sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb in sposobnost fizične skrbi zase	naučiti posameznika, kako zdržati s težkimi in bolečimi občutki, kako jih predelati, kaj pomenijo in kako jih izkoristiti za osebno rast
sposobnost prepoznavanja in regulacije čutenj	razrešiti žrtev občutka krivde; soočenje z notranjimi občutki, ki poženejo začarani krog nasilja; naučiti posameznika, kako zdržati s težkimi in bolečimi občutki, kako jih predelati,

Kriteriji, predvideni za programe	Cilji, ki sovpadajo s kriteriji
	kaj pomenijo in kako jih izkoristiti za osebno rast
sposobnost empatije, vzpostavljanje odnosov	ponovna vzpostavitev odnosa brez nasilja; podrobno razdelati ponavljanje mehanizma nasilja in poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže
sprejemanje odločitev in odgovornosti za lastno stanje (tudi v čustvenem smislu)	ponovna vzpostavitev odnosa brez nasilja; podrobno razdelati ponavljanje mehanizma nasilja in poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže
sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov	ponovna vzpostavitev odnosa brez nasilja; podrobno razdelati ponavljanje mehanizma nasilja in poiskati medgeneracijsko ponavljanje vzorcev ter kako jih posameznik v konkretnem odnosu preseže
zadovoljstvo uporabnikov	ne

Ugotavljamo, da v programu prevladujejo cilji, ki so t. i. procesni cilji (vezani na način izvedbe dela v programu), manj pa je takih, ki so vezani neposredno na učinke za uporabnika. Eksplicitno v programu niso navedeni cilji, ki bi sodili pod naslednje kriterije: jasne vloge v družini, razmejitev, krepitev starševske vloge; vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje, širjenje socialne mreže; zadovoljstvo uporabnikov. Izvajalcem programa predlagamo, da cilje programa preoblikujejo v takem smislu, da bodo vezani neposredno na učinke za uporabnika.

c. Zbiranje podatkov (koliko vprašalnikov posameznega tipa je bilo zbranih s strani izvajalcev programov)

Izvajalec je posredoval naslednje število vprašalnikov posameznega tipa:

- končno poročilo o poteku terapijskega procesa: 150;
- kratek vprašalnik za uporabnike ob vstopu: 140;
- vprašalnik za uporabnike ob evalvaciji/izstopu: 38.

5. TEŽAVE V ORGANIZACIJAH

a. Morebitni obstoj konfliktov med zaposlenimi o metodah, ki naj bi jih uporabljali
Izvajalci programa ne navajajo nobenih konfliktov.

b. Administrativne in organizacijske ovire

Izvajalci programa navajajo, da precejšnji delež časa namenjajo skrbi za urejeno dokumentacijo in vnašanje podatkov v bazo.

c. Posebnosti in težave pri izvajanju programa

Precej uporabnikov (v prvi polovici leta 2011 je bilo takih okrog 150) povprašuje po storitvah programa (zaradi prepoznavnosti ter zaradi brezplačnosti programa). Z obstoječo kadrovsko zasedbo pa lahko pokrijejo le manjši del vseh potreb.

6. POVZETEK IN GLAVNE UGOTOVITVE

Viri

a. Finančna sredstva

Izvajalci programa so v prvem polletju leta 2011 glede na sklenjene pogodbe dobili 66.000,00 EUR. Največji del prihodkov predstavljajo sredstva MDDSZ (80 %), sledijo drugi viri – lastna sredstva (okrog 16 %), okrog 4 % predstavljajo donacije. Tako so v 80 % finančni viri programa pridobljeni iz javnih sredstev.

Med odhodki prevladujejo stroški dela (73,60 %), sledijo stroški storitev (okrog 16 %), stroški materiala (okrog 7 %) in majhen delež amortizacijskih stroškov (okrog 1 %) in drugih stroškov (blizu 2 %).

b. Kadrovski viri

V programu so imeli na dan 30. 6. 2011 zaposlenih osem sodelavcev (štirje s polnim in štirje s krajšim delovnim časom). Štirje imajo opravljen strokovni izpit s področja socialnega varstva. V programu so sodelovali še trije prostovoljci ter dva druga plačana izvajalca. Na dan 30. 6. 2011 niso imeli zaposlenega ustreznega kadra glede na pogodbo z MDDSZ, vendar so na podlagi dopisa MDDSZ, kjer je zahtevan kader modificiran, temu ustrezno prilagodili kadrovsko strukturo.

c. Uporabniki

V programu je bilo v prvem polletju 2011 vključenih 642 uporabnikov, od tega 267 rednih in 375 občasnih uporabnikov. Med uporabniki so bili tudi mladoletni. V povprečju je bilo na mesec vključenih 107 uporabnikov. Povprečna aktivna vključenost polnoletnih uporabnikov na mesec je bila 3,08 ure, mladoletnih pa 2,17. Primerjava med ciljno populacijo programa (ljudje, ki imajo težave zaradi doživljanja posledic (ali povzročanja) čustvenega, fizičnega in spolnega nasilja) ter populacijo, ki je bila v program dejansko vključena v prvem polletju 2011, ni popolnoma mogoča, saj ni natančnih podatkov o tem, koliko uporabnikov je imelo omenjene stiske.

Postopki

V programu vodijo opravljanje postopkov. Nimajo specifičnih postopkov, poleg tega pa v obravnavanem obdobju niso izvajali splošnih postopkov: terapevtska skupina in sodelovanje na multidisciplinarnem timu z uporabnikom.

Za postopke skupaj z uporabnikom (splošni postopki in postopki z anonimnimi uporabniki) porabijo približno polovico časa (50,51 %). Ta odstotek kaže, da je mogoče še prostor za prerazporeditev dela v smer neposrednega dela z uporabniki.

Cilji programa

Ugotavljamo, da v programu prevladujejo cilji, ki so t. i. procesni cilji (vezani na način izvedbe dela v programu), manj pa je takih, ki so vezani neposredno na učinke za uporabnika.

Eksplicitno v programu niso navedeni cilji, ki bi sodili pod naslednje kriterije: jasne vloge v družini, razmejitev, krepitev starševske vloge; vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje, širjenje socialne mreže; zadovoljstvo uporabnikov.

Izvajalcem programa predlagamo, da cilje programa preoblikujejo v takem smislu, da bodo vezani neposredno na učinke za uporabnika.

Težave

Izvajalci navajajo, da imajo v okviru dela precej administrativnih opravil in da zaradi majhnega števila kadrov ne morejo pokriti vseh potreb potencialnih uporabnikov.

7. ANALIZA VPRAŠALNIKOV

Sprememba samopodobe

Uporabniki so ob vstopu v program in ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa na podlagi različnih trditev ocenjevali svojo samopodobo, in sicer na lestvici od 1 (ta trditev zame sploh ne velja) do 5 (ta trditev zame popolnoma velja).

Preglednica 7.1: Zadovoljstvo s samim seboj ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu

		N	AS	t	Sig
Vreden sem vsaj toliko kot drugi	vstop	138	3,05	-8,062	0,000
	izstop	38	4,24		
Imam vrsto dobrih lastnosti	vstop	138	3,33	-7,350	0,000
	izstop	38	4,24		
Stvari lahko opravim enako dobro kot večina drugih	vstop	138	3,24	-5,192	0,000
	izstop	38	4,00		
O sebi imam pozitivno mnenje	vstop	138	2,73	-6,664	0,000
	izstop	36	3,72		
Na splošno sem zadovoljen s seboj	vstop	138	2,78	-4,831	0,000
	izstop	38	3,63		
Ne morem biti ponosen na veliko stvari	vstop	138	3,07	4,469	0,000
	izstop	37	2,27		
Lahko bi se bolj spoštoval	vstop	138	3,71	-1,856	0,065
	izstop	38	4,00		
Od časa do časa se počutim nekoristno	vstop	138	3,32	0,945	0,349
	izstop	38	3,11		

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, t = testna statistika, sig = statistično značilna pomembnost (če je sig manjša od 0,05 pomeni, da med merjenima obdobjema obstaja statistično pomembna razlika, če je večja potem statistično pomembna razlika ne obstaja)

Ugotavljamo, da so ocene samopodobe pri pozitivnih trditvah ob evalvaciji/izstopu iz programa višje kot pri vstopu. Tako uporabniki ob evalvaciji/izstopu iz programa menijo, da za njih velja, da so vredni vsaj toliko kot drugi (AS = 4,24), da imajo vrsto dobrih lastnosti (AS = 4,24) in da lahko stvari opravijo enako dobro kot večina drugih (AS = 4,00). Ocene so statistično značilno višje kot ob vstopu.

Uporabniki so ob vstopu v povprečju ocenili, da so neodločeni o tem ali imajo o sebi pozitivno mnenje (AS = 2,73), prav tako pa so bili neodločeni tudi o zadovoljstvu s samim seboj (AS = 2,78). Ob evalvaciji uporabniki ocenjujejo, da imajo o sebi pozitivno mnenje (AS = 3,72) in da so na splošno zadovoljni s samim seboj (AS = 3,63). Razlike med vstopom in evalvacijo/izstopom so statistično značilne.

Uporabniki so bili ob vstopu neodločeni glede tega, da ne morejo biti ponosni na veliko stvari (AS = 3,07), ob evalvaciji/izstopu iz programa pa menijo, da ta trditev zanje ne drži (AS = 2,27). Razlika med vstopom in evalvacijo/izstopom je statistično značilna.

Ob vstopu v program se uporabniki strinjajo s trditvijo, da bi se lahko bolj spoštovali (AS = 3,71). Čeprav je ob evalvaciji to strinjanje še nekoliko močnejše (AS = 4,00), pa razlika z oceno ob vstopu ni statistično značilna. Med vstopom in evalvacijo/izstopom ni statistično pomembne razlike tudi v strinjanju uporabnikov s trditvijo »Od časa do časa se počutim nekoristno«. Uporabniki so tako ob vstopu kot ob evalvaciji precej neopredeljeni glede te trditve, čeprav se bolj nagibajo k strinjanju z njo (AS = 3,32 ob vstopu; AS = 3,11 ob evalvaciji/izstopu).

V nadaljevanju so predstavljene ocene sprememb pri uporabnikih terapevtske pomoči, ki izhajajo iz poročil terapevta, ki ocenjuje spremembo pri uporabnikih na koncu terapije. Predpostavlja se, da je morebitna sprememba nastala kot posledica procesa terapije. Terapevti so spremembe ocenjevali na lestvici od 0 (ni spremembe) do 5 (zelo velika sprememba). Za potrebe analize vrednosti 0 nismo upoštevali pri izračunu povprečja, temveč smo upoštevali le vrednosti od 1 (zelo majhna sprememba) do 5 (zelo velika sprememba). Število uporabnikov, pri katerih v terapevtskem procesu ni prišlo do spremembe, je navedeno posebej.

Preoblikovanje odnosov v družini (razporeditev, sprejemanje odgovornosti znotraj odnosa)

Preglednica 7.2: Preoblikovanje odnosov v družini (sistemska raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
preoblikovanja odnosov - ocena spremembe	94	3,00	3	3	1,25	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo do srednje velike spremembe (AS = 3,00) pri preoblikovanju odnosov v družini. Pri sedmih uporabnikih (4,50 % vseh uporabnikov) ni prišlo do nikakršnih sprememb.

Jasne vloge v družini, razmejitve, krepitev starševske vloge

Ta kriterij sicer ni eksplicitni cilj programa in programa zato po tem kriteriju ne ocenjujemo. So pa na voljo podatki, ki kažejo naslednje:

Preglednica 7.3: Jasne vloge v družini (sistemska raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
jasne vloge v družini - ocena spremembe	97	3,13	3	4	1,29	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa, prišlo do srednje velike spremembe (AS = 3,13) pri vzpostavitvi jasnih vlog v družini. Pri dveh uporabnikih (1,3 % vseh uporabnikov) ni prišlo do nikakršnih sprememb.

Preglednica 7.4: Vzpostavitev sodelovanja pri starševstvu (medosebna raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
vzpostavitev sodelovanja pri starševstvu - ocena spremembe	58	3,33	3	3	1,16	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD =

standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Pri vzpostavitvi sodelovanja pri starševstvu je po oceni terapevtov pri uporabnikih prišlo do srednje velike spremembe (AS = 3,33), do nobenih sprememb pa ni prišlo pri sedmih uporabnikih (4,50 % vseh uporabnikov).

Preglednica 7.5: Ojačanje, vzpostavitev starševske vloge (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
ojačanje, vzpostavitev starševske vloge - ocena spremembe	58	3,79	4	4	1,14	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Do nekoliko večje spremembe (AS = 3,79) je pri uporabnikih prišlo pri ojačanju oziroma vzpostavitvi starševske vloge. Do sprememb ni prišlo pri enem uporabniku.

Poimenovanje, odkrivanje in prekinitev zlorab (fizične, čustvene, spolne)

Preglednica 7.6: Poimenovanje, odkrivanje zlorab

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
poimenovanje in odkrivanje zlorab (sistemska raven) - ocena spremembe	94	3,88	4	5	1,11	1	5
poimenovanje in odkrivanje zlorab (medosebna raven) - ocena spremembe	77	3,51	4	4	1,19	1	5
poimenovanje in odkrivanje zlorab (notranje psihična raven) - ocena spremembe	72	3,82	4	5	1,15	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo pri poimenovanju in odkrivanju zlorab na sistemski ravni do velike spremembe (AS = 3,88), na medosebni ravni do več kot srednje velikih sprememb (AS = 3,51), na notranje psihični ravni pa do veliki sprememb (AS = 3, 82).

Na sistemski in notranje psihični ravni ni prišlo do sprememb pri štirih uporabnikih (2,60 % vseh uporabnikov), na medosebni ravni pa pri treh uporabnikih (1,90 % vseh uporabnikov).

Preglednica 7.7: Prekinitev nasilja in zlorabe/zlorablajočega odnosa

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
prekinitev nasilja in zlorabe (sistemska raven) - ocena spremembe	86	3,49	4	5	1,38	1	5
prekinitev zlorablajočega odnosa (medosebna raven)- ocena spremembe	56	3,50	3,5	5	1,427	1	5
prekinitev nasilnega, odvisniškega in zlorablajočega vedenja (notranje psihična raven)-ocena spremembe	55	3,58	4	5	1,40	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Spremembe, povezane s prekinitvijo zlorablajočega odnosa (prekinitev nasilja in zlorabe) terapevti na vseh ravneh ocenjujejo več kot srednje velike. Nobenih sprememb na sistemski in medosebni ravni terapevti niso zaznali pri štirih uporabnikih (2,60 % vseh uporabnikov), na notranje psihični ravni pa pri šestih uporabnikih (3,90 % vseh uporabnikov).

Osmišljanje, ovrednotenje stiske

Preglednica 7.8: Osmišljanje, ovrednotenje stiske (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
osmišljanje, ovrednotenje stiske - ocena spremembe	102	3,80	4	4	1,09	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo do velike spremembe (AS = 3,80) pri osmišljanju in ovrednotenju stiske na notranje psihični ravni. Do sprememb ni prišlo pri dveh uporabnikih (1,25 % vseh uporabnikov).

Ureditev odnosov s širšo družino

Preglednica 7.9: Ureditev odnosov s širšo družino (sistemska raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
ureditev odnosov s širšo družino - ocena spremembe	75	3,01	3	3	1,25	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Sprememba pri ureditvi odnosov s širšo družino je po oceni terapevtov srednje velika (AS = 3,01). Za osem uporabnikov (5,20 % vseh uporabnikov) pa ocenjujejo, da sprememb pri ureditvi odnosov s širšo družino ni.

Vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže

Ta kriterij sicer ni eksplicitni cilj programa in programa zato po tem kriteriju ne ocenjujemo. So pa na voljo podatki, ki kažejo naslednje:

Preglednica 7.10: Vključitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže (sistemska raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
vklučitev v socialno okolje, vzpostavljanje socialne mreže - ocena spremembe	77	3,06	3	3	1,21	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Po oceni terapevtov je sprememba uporabnikov pri vključevanju v socialno okolje in vzpostavljanju socialne mreže srednje velika (AS = 3,06). Pri desetih uporabnikih (6,50 % vseh uporabnikov) pa spremembe ni.

Sprejemanje in zdravljenje bolezni ter odprava simptomov

Preglednica 7.11: Sprejemanje in zdravljenje bolezni (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
sprejemanje in zdravljenje bolezni - ocena spremembe	47	3,55	4	4	1,35	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Pri sprejemanju in zdravljenju bolezni ter odpravi simptomov terapevti ocenjujejo, da so uporabniki dosegli več kot srednje veliko spremembo (AS = 3,55). Za dvanajst uporabnikov (7,70 % vseh uporabnikov) pa ocenjujejo, da do spremembe ni prišlo.

Izpeljava procesa žalovanja

Preglednica 7.12: Izpeljava procesa žalovanja (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
izpeljava procesa žalovanja - ocena spremembe	65	2,94	3	3	1,21	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Sprememba v procesu žalovanja je po oceni terapevtov srednje velika (AS = 2,94). Nikakršne spremembe pa terapevti niso zaznali pri desetih uporabnikih (6,50 % vseh uporabnikov).

Sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb in sposobnost fizične skrbi zase

Preglednica 7.13: Sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb (notranje psihična raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
sposobnost prepoznavanja osnovnih potreb – ocena spremembe	106	3,55	4	4	1,05	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Sprememba pri prepoznavanju osnovnih potreb je po oceni terapevtov več kot srednje velika (AS = 3,55). Za enega uporabnika ocenjujejo, da spremembe pri ureditvi odnosov s širšo družino ni.

Sposobnost prepoznavanja in regulacije čustev

Preglednica 7.14: Sposobnost prepoznavanja in regulacije čustev

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
izražanje, prepoznavanje in regulacija čustev (medosebna raven) - ocena spremembe	86	3,41	4	4	1,25	1	5
sposobnost prepoznavanja, izražanja in regulacije čustev (notranje psihična raven) - ocena spremembe	104	3,42	3,5	4	1,12	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Terapevti ocenjujejo, da je pri uporabnikih, ki so bili deležni terapevtskega procesa prišlo pri izražanju, prepoznavanju in regulaciji čustev na medosebni ravni in notranje psihični ravni do srednje velike spremembe (AS = 3,24).

Na medosebni ravni ni prišlo do sprememb pri treh uporabnikih (1,90 % vseh uporabnikov), na notranje psihični ravni pa pri dveh uporabnikih (1,60 % vseh uporabnikov).

Sposobnost empatije, vzpostavljanje odnosov

Preglednica 7.15: Sposobnost empatije, sposobnost bolj funkcionalnih odnosov

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
sposobnost empatije (notranje psihična raven) - ocena spremembe	97	3,38	3	3	1,16	1	5
sposobnost bolj funkcionalnih odnosov (notranje psihična raven) - ocena spremembe	103	3,31	3	3	1,25	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Ocena spremembe v sposobnosti empatije je pri uporabnikih srednje velika (AS = 3,38), nekoliko nižja (a še vedno srednje velika) pa je ocena spremembe pri vzpostavitvi bolj funkcionalnih odnosov (AS = 3,31).

Za šest uporabnikov (3,80 % vseh uporabnikov) ni bilo ugotovljenih sprememb v sposobnosti empatije, pri vzpostavitvi bolj funkcionalnih odnosov pa ni bilo ugotovljenih sprememb za tri uporabnike (1,90 % vseh uporabnikov).

Sprejemanje odločitev in odgovornosti za lastno stanje (tudi v čustvenem smislu)

Preglednica 7.16: Razporeditev, sprejemanje odgovornosti (medosebna raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
razporeditev, sprejemanje odgovornosti – ocena spremembe	83	3,40	4	4	1,16	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Sprememba pri sprejemanju odločitev in odgovornosti je po oceni terapevtov več kot srednje velika (AS = 3,40). Pri treh uporabnikih (1,90 % vseh uporabnikov) pa ni opaznih sprememb pri sprejemanju odločitev in odgovornosti.

Sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov

Preglednica 7.17: Sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov (medosebna raven)

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
sposobnost vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov – ocena spremembe	83	3,17	3	3	1,21	1	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Ocena spremembe v sposobnosti vzpostavljanja in vzdrževanja funkcionalnih odnosov na medosebni ravni je srednje velika (AS = 3,17). Nikakršnih sprememb ni bilo opaznih pri petih uporabnikih (3,20 % vseh uporabnikov).

Zadovoljstvo uporabnikov

Ta kriterij sicer ni eksplicitni cilj programa in programa zato po tem kriteriju ne ocenjujemo. So pa na voljo podatki, ki kažejo naslednje:

Uporabniki so ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu iz programa na lestvici od 1 (zelo nezadovoljen) do 5 (zelo zadovoljen) ocenjevali zadovoljstvo s svojim življenjem.

Preglednica 7.18: Zadovoljstvo z življenjem

		N	AS	t	Sig
Kako zadovoljni ste s svojim življenjem?	vstop	137	2,34	-7,515	0,000
	izstop	38	3,63		

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, t = testna statistika, sig = statistično značilna pomembnost (če je sig manjša od 0,05 pomeni, da med merjenima obdobjema obstaja statistično pomembna razlika, če je večja potem statistično pomembna razlika ne obstaja)

Ugotavljamo, da so uporabniki s svojim življenjem precej bolj zadovoljni ob evalvaciji oziroma izstopu iz programa (AS = 3,63) kot ob vstopu (AS = 2,34), ko so bili s svojim življenjem nezadovoljni. Razlika v zadovoljstvu z življenjem ob vstopu in ob evalvaciji/izstopu je statistično značilna.

Uporabniki so ocenjevali tudi zadovoljstvo s programom. Na lestvici od 1 (zelo nezadovoljen) do 5 (zelo zadovoljen) so ocenjevali zadovoljstvo s terapevtsko obravnavo; na lestvici od 1 (ne) do 4 (da) so ocenili ali bi še enkrat poiskali pomoč v programu in ali bi inštitut priporočili svojim prijateljem v stiski; na lestvici od 1 (veliko slabše) do 5 (veliko boljše) pa so ocenili še svoje trenutno življenje v primerjavi s stanjem pred vstopom v program.

Preglednica 7.19: Zadovoljstvo s programom

	N	AS	Me	Mo	SD	MIN	MAX
Ali ste bili zadovoljni s terapevtsko obravnavo?	37	4,43	5	5	0,80	1	5
Bi še enkrat poiskali pomoč pri nas?	37	3,86	4	4	0,35	3	4
Ali bi naš inštitut priporočili svojim prijateljem v stiski?	37	3,92	4	4	0,28	3	4
Primerjava življenja s stanjem preden ste bili vključeni v program	36	4,28	4	4	0,61	3	5

Opombe: N = število odgovorov (uporabnikov), AS = aritmetična sredina ali povprečje odgovorov, Me = mediana je vrednost, od katere ima polovica enot manjšo vrednost, polovica pa večjo, Mo = modus je vrednost, ki se najpogosteje pojavlja, SD = standardni odklon, ki pove koliko se vrednosti odklanjajo od povprečja, MIN = najmanjša podana vrednost (odgovor), MAX = najvišja podana vrednost (odgovor)

Ugotavljamo, da so uporabniki precej zadovoljni s terapevtsko obravnavo (AS = 4,43). Pomoč bi uporabniki v programu, če bi bilo potrebno, še enkrat poiskali, prav tako pa bi inštitut priporočili svojim prijateljem v stiski. Uporabniki so primerjali še trenutno življenje s stanjem preden so se vključili v program in ocenjujejo, da je sedaj njihovo življenje precej boljše (AS = 4,28).

III. Ocenjevalne lestvice

Lestvice veljajo za vse vključene programe specializirane terapevtske programe psihosocialne pomoči otrokom, odraslim ali družinam.

1. OCENJEVALNE LESTVICE ZA SPLOŠEN DEL, ZA PRIMERNOST KADROV TER PRIMERNOST POSTOPKOV

Tabela Viri a. splošno

- delež sofinanciranja s strani MDDSZ v vseh prihodkih (= (prihodek MDDSZ /vsi prihodki) * 100):

- 6 - do pod 30 %,
- 5 - 30 % do pod 40 %,
- 4 - 40 % do pod 50 %,
- 3 - 50 % do pod 60 %,
- 2 - 60 % do pod 70 %,
- 1 - 70 do pod 80 %,
- 0 - 80 % in več.

- primernost sredstev glede na število uporabnikov (vsi odhodki/6, s čimer dobimo odhodek na mesec; nato ta znesek delimo še s povprečnim številom uporabnikov na mesec):

- 0 - 0 do pod 20,
- 1 - 20 do pod 40,
- 2 - 40 do pod 60,
- 3 - 60 do pod 80,
- 4 - 80 do pod 100,
- 5 - 100 do pod 150,
- 6 - 150 in več.

- primernost sredstev glede na število zaposlenih za poln delovni čas (količnik med skupnimi odhodki in številom zaposlenih za poln delovni čas pomnožen z deležem odhodkov za stroške dela; zaposleni za polovični delovni čas se šteje kot 0,5 zaposlenega, zaposleni za 6 ur pa kot 0,75 zaposlenega):

- 0 - manj kot 5.000,
- 1 - 5.000 do pod 6.000,
- 2 - 6.000 do pod 7.000,
- 3 - 7.000 do pod 8.000,
- 4 - 8.000 do pod 9.000,
- 5 - 9.000 do pod 10.000,
- 6 - 10.000 in več.

Tabela Viri b. primernost kadrov, ki delajo neposredno z uporabniki

- *razmerje med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih* (količnik med povprečnim številom uporabnikov na mesec in številom zaposlenih za poln delovni čas; zaposleni za polovični delovni čas se šteje kot 0,5 zaposlenega, zaposleni za 6 ur pa kot 0,75 zaposlenega):

- 6 - do pod 30,
- 5 - 30 do pod 50,
- 4 - 50 do pod 70,
- 3 - 70 do pod 90,
- 2 - 90 do pod 100,
- 1 - 100 do pod 120,
- 0 - 120 in več.

- *formalna usposobljenost kadrov* (količnik med številom zaposlenih s strokovnim izpitom in številom vseh zaposlenih pomnožen s 100; tu štejemo vse zaposlene ne glede na delež delovnega časa):

- 0 - do pod 10,
- 1 - 10 do pod 20,
- 2 - 20 do pod 40,
- 3 - 40 do pod 60,
- 4 - 60 do pod 80,
- 5 - 80 do pod 90,
- 6 - 90 in več.

- *povprečna stopnja izobrazbe zaposlenih* (izračunamo aritmetično sredino stopnje izobrazbe):

- 0 - manj kot 4,
- 1 - 4 do pod 4,5,
- 2 - 4,5 do pod 5,
- 3 - 5 do pod 5,5,
- 4 - 5,5 do pod 6,
- 5 - 6 do pod 6,5,
- 6 - 6,5 in več.

- *ustreznost kadrov glede na financiranje s strani MDDSZ*¹:

- 6 - v celoti ustreza,
- 5 - do pod 25 % narobe,
- 4 - 25 % do pod 50 % narobe,
- 3 - 50 % do pod 75 % narobe,
- 2 - 75 % do pod 90 % narobe,
- 1 - 90 % do pod 100 % narobe,
- 0 - 100 % narobe.

Tabela Viri c. Postopki

Odstotek časa porabljenega za skupne, specifične postopke in postopke z anonimnimi uporabniki, ki v večji meri pomenijo neposredno delo z uporabnikom (kvocient seštevka

¹Strokovni delavci po tem razpisu so delavci, ki so končali višjo ali visoko šolo za socialno delo. Strokovni delavci so tudi delavci, ki so končali višjo ali visoko šolo psihološke smeri, pedagoške smeri in njenih specialnih disciplin, upravne, pravne, sociološke, zdravstvene smeri - smer delovne terapije in teološke smeri z ustrežno specializacijo ter imajo eno leto delovnih izkušenj na področju socialnega varstva (Uradni list RS, št. 100/10, str. 3044). Pri ocenjevanju smo upoštevali ustreznosti števila izvajalcev programov z razpisnimi pogoji ter ustreznost stopnje in smeri izobrazbe. Informacije ali so imele izvajalke opravljen strokovni izpit iz področja socialnega varstva, ki ga predpisuje ZSV pri ocenjevanju nismo upoštevali.

porabljenega časa za postopke, ki neposredno vključujejo uporabnika in so skupni za celotno skupino programov (šifre v bazi 1–99); porabljenega časa za postopke, ki neposredno vključujejo uporabnika in so jih izvajalci dodali skupnim postopkom celotni skupini programov (šifre v bazi 100-199) ter postopke z anonimnimi uporabniki (šifre v bazi 600-699) s celotnim porabljenim časom za vse postopke, ki ga pomnožimo s številom 100, s čimer dobimo odstotek časa porabljenega za postopke, ki neposredno vključujejo uporabnika:

- 0 - pod 20 %,
- 1 - 20 do pod 30 %,
- 2 - 30 do pod 40 %,
- 3 - 40 - pod 60 %,
- 4 - 60 - pod 65 %,
- 5 - 65 - pod 75 %,
- 6 - nad 75 %.

kakovost strukture postopkov (tu vsakega od spodaj navedenih elementov ocenimo z 0 - če damo odgovor ne, z 1 - če je odgovor delno in z 2 - če je odgovor da. Potem ocene posameznih skupin seštejemo).

- *ustreznost beleženja skupnih postopkov*: Gre za postopke, ki neposredno vključujejo uporabnika (tudi telefonsko svetovanje) in so skupni za celotno skupino obravnavanih programov v tem poglavju (šifre v bazi 1-99). Ocenjevalna lestvica: da - v celoti ustrezno; delno - zamenjane šifre postopkov; ne - eden ali več postopkov neustreznih.

- *ustreznost definicije specifičnih postopkov*: Gre za postopke, ki neposredno vključujejo uporabnika in so jih izvajalci dodali skupnim postopkom celotni skupini obravnavanih programov v tem poglavju (šifre v bazi 100- 99). Ocenjevalna lestvica: da - v celoti ustrezno (velja tudi v primerih, ko program nima definiranih specifičnih postopkov); delno - do dva postopka se ponavljata s skupnimi, a vsi postopki so z uporabnikom; ne - eden ali več narobe - vključen eden ali več postopkov »brez uporabnikov« oz. več kot dva postopka se ponavljata s skupnimi. Tukaj upoštevamo tudi ustreznost definiranja in rabe postopkov z anonimnimi uporabniki (šifre v bazi 600-699).

- *ustreznost definicije postopkov brez neposredne udeležbe uporabnikov*: Gre za postopke, ki ne vključujejo neposredno uporabnika, torej za postopke bolj administrativne, organizacijske, samoizobraževalne in promocijske narave (šifre v bazi 200-599). Ocenjevalna lestvica: da - v celoti ustrezno; delno - postopki se podvajajo oz so nejasno opredeljeni in se izvajalci težko odločijo kateri je pravi, do eden narobe (z uporabnikom), do enkrat zamešane kategorije postopkov 200, 300, 400, 500; ne - 2 ali več narobe - torej z uporabnikom ali več kot enkrat zamešano 200, 300, 400, 500.

- 0 - 0,
- 1 - 1,
- 2 - 2,
- 3 - 3,
- 4 - 4,
- 5 - 5,
- 6 - 6.

2. OCENJEVALNE LESTVICE ZA PRIMERNOST IZVAJANJA PROGRAMA (KRITERIJI)

Kriterij 1

SPREMEMBA SAMOPODOBE:

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- sprememba v oceni izjave »vreden sem vsaj toliko kot drugi«

- 0 - statistično značilna sprememba na slabše,
- 1 - sprememba na slabše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 3 - ostaja enako,
- 4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 5 - sprememba na boljše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 6 - statistično značilna sprememba na boljše.

- sprememba v oceni izjave »imam vrsto dobrih lastnosti«

- 0 - statistično značilna sprememba na slabše,
- 1 - sprememba na slabše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 3 - ostaja enako,
- 4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 5 - sprememba na boljše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 6 - statistično značilna sprememba na boljše.

- sprememba v oceni izjave »stvari lahko opravim enako dobro kot večina drugih«

- 0 - statistično značilna sprememba na slabše,
- 1 - sprememba na slabše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 3 - ostaja enako,
- 4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 5 - sprememba na boljše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 6 - statistično značilna sprememba na boljše.

- sprememba v oceni izjave »o sebi imam pozitivno mnenje«

- 0 - statistično značilna sprememba na slabše,
- 1 - sprememba na slabše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 3 - ostaja enako,
- 4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 5 - sprememba na boljše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 6 - statistično značilna sprememba na boljše.

- sprememba v oceni izjave »na splošno sem zadovoljen s seboj«

- 0 - statistično značilna sprememba na slabše,
- 1 - sprememba na slabše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 3 - ostaja enako,
- 4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 5 - sprememba na boljše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 6 - statistično značilna sprememba na boljše.

- sprememba v oceni izjave »ne morem biti ponosen na veliko stvari«

- 0 - statistično značilna sprememba na slabše,
- 1 - sprememba na slabše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 3 - ostaja enako,
- 4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 5 - sprememba na boljše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
- 6 - statistično značilna sprememba na boljše.

- sprememba v oceni izjave »lahko bi se bolj spoštoval«

0 - statistično značilna sprememba na slabše,

1 - sprememba na slabše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),

2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),

3 - ostaja enako,

4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),

5 - sprememba na boljše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),

6 - statistično značilna sprememba na boljše.

- sprememba v oceni izjave »od časa do časa se počutim nekoristno«

0 - statistično značilna sprememba na slabše,

1 - sprememba na slabše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),

2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),

3 - ostaja enako,

4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),

5 - sprememba na boljše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),

6 - statistično značilna sprememba na boljše.

Kriterij 2

PREOBLIKOVANJE ODNOSOV V DRUŽINI (RAZPOREDITEV, SPREJEMANJE ODGOVORNOSTI ZNOTRAJ ODNOSA)

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

povprečna ocena preoblikovanja odnosov v družini

0 - pod 1,5,

1 - 1,5 do pod 2,

2 - 2 do pod 2,5,

3 - 2,5 do pod 3,5,

4 - 3,5 do pod 4,

5 - 4 do pod 4,5,

6 - 4,5 in več.

Kriterij 3

JASNE VLOGE V DRUŽINI, RAZMEJITVE, KREPITEV STARŠEVSKÉ VLOGE

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe jasnosti vlog v družini

0 - pod 1,5,

1 - 1,5 do pod 2,

2 - 2 do pod 2,5,

3 - 2,5 do pod 3,5,

4 - 3,5 do pod 4,

5 - 4 do pod 4,5,

6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena spremembe pri vzpostavitvi sodelovanja pri starševstvu

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena spremembe pri ojačanju oziroma vzpostavitvi starševske vloge

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 4

POIMENOVANJE, ODKRIVANJE IN PREKINITEV ZLORAB

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe poimenovanja in odkrivanja zlorab na sistemski ravni

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena spremembe poimenovanja in odkrivanja zlorab na medosebni ravni

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena spremembe poimenovanja in odkrivanja zlorab na notranjepsihični ravni

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena prekinitve nasilja in zlorabe na sistemski ravni

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena prekinitve nasilja in zlorabe na medosebni ravni

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena prekinitve nasilja in zlorabe na notranjepsihični ravni

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 5

OSMIŠLJANJE IN OVREDNOTENJE STISKE

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe osmišljanja in ovrednotenja stiske (notranjepsihična raven)

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 6

UREDITEV ODNOSOV S ŠIRŠO DRUŽINO

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe ureditve odnosov s širšo družino

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 7

VKLJUČITEV V SOCIALNO OKOLJE, VZPOSTAVLJANJE SOCIALNE MREŽE

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe vključitev v socialno okolje, vzpostavljanja socialne mreže

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 8

SPREJEMANJE IN ZDRAVLJENJE BOLEZNI TER ODPRAVA SIMPTOMOV

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe sprejemanja in zdravljenja bolezni ter odprave simptomov

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 9

IZPELJAVA PROCESA ŽALOVANJA

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe izpeljave procesa žalovanja

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 10

SPOSOBNOST PREPOZNAVANJA OSNOVNIH POTREB IN SPOSOBNOST FIZIČNE SKRBI ZASE

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe sposobnosti prepoznavanja osnovnih potreb in sposobnosti fizične skrbi zase

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 11

SPOSOBNOST PREPOZNAVANJA IN REGULACIJE ČUSTEV

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe sposobnosti prepoznavanja in regulacije čustev na medosebni ravni

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena spremembe sposobnosti prepoznavanja in regulacije čustev na notranje psihični ravni

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 12

SPOSOBNOST EMPATIJE, VZPOSTAVLJANJE ODNOSOV

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe sposobnosti empatije (notranjepsihična raven)

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena spremembe sposobnosti bolj funkcionalnih odnosov

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 13

SPREJEMANJE ODLOČITEV IN ODGOVORNOST ZA LASTNO STANJE

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe razporeditve, sprejemanje odgovornosti

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 14

SPOSOBNOST VZPOSTAVLJANJA IN VZDRŽEVANJA FUNKCIONALNIH ODNOSOV

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- povprečna ocena spremembe sposobnosti in vzdrževanja funkcionalnih odnosov

- 0 - pod 1,5,
- 1 - 1,5 do pod 2,
- 2 - 2 do pod 2,5,
- 3 - 2,5 do pod 3,5,
- 4 - 3,5 do pod 4,
- 5 - 4 do pod 4,5,
- 6 - 4,5 in več.

Kriterij 15

ZADOVOLJSTVO UPORABNIKOV

Najprej ocenimo posamezen element kriterija in damo nato povprečno oceno teh elementov. Če kateri od teh elementov za oceno programa ni relevanten, ga ne ocenjujemo in ne upoštevamo pri izračunu povprečne vrednosti:

- sprememba v oceni zadovoljstva z življenjem med vstopom in izstopom
0 - statistično značilna sprememba na slabše,
1 - sprememba na slabše (razvidna v precej nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
2 - rahlo poslabšanje (razvidna v rahlo nižji povprečni vrednosti ob izstopu),
3 - ostaja enako,
4 - rahlo izboljšanje (razvidna v rahlo višji povprečni vrednosti ob izstopu),
5 - sprememba na boljše (razvidna v precej višji povprečni vrednosti ob izstopu),
6 - statistično značilna sprememba na boljše.

- povprečna ocena zadovoljstva s terapevtsko obravnavo
0 - pod 1,5,
1 - 1,5 do pod 2,
2 - 2 do pod 2,5,
3 - 2,5 do pod 3,5,
4 - 3,5 do pod 4,
5 - 4 do pod 4,5,
6 - 4,5 in več.

- povprečna ocena ponovnega iskanja pomoči v programu
0 - pod 1,
1 - 1 do pod 1,5,
2 - 1,5 do pod 2,
3 - 2 do pod 2,5,
4 - 2,5 do pod 3,
5 - 3 do pod 3,5,
6 - 3,5 in več.

- povprečna ocena priporočila programa drugim izvajalcem
0 - pod 1,
1 - 1 do pod 1,5,
2 - 1,5 do pod 2,
3 - 2 do pod 2,5,
4 - 2,5 do pod 3,
5 - 3 do pod 3,5,
6 - 3,5 in več.

- povprečna ocena primerjave življenja s stanjem pred vključitvijo v program
0 - pod 1,5,
1 - 1,5 do pod 2,
2 - 2 do pod 2,5,
3 - 2,5 do pod 3,5,
4 - 3,5 do pod 4,
5 - 4 do pod 4,5,
6 - 4,5 in več.